

MÚSICA 1R ESO

PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA CURS 2024-25

**Departament de Música
IES Violant de Casalduch**

Basada en el Decret 107/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual s'estableix l'Ordenació i el Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana)

Índex:

1. Introducció
2. La Música en 1r d'ESO
 - 1.1. Concreció de les Competències Específiques
 - 1.2. Selecció dels Sabers Bàsics
 - 1.3. Situacions d'Aprenentatge
 - 1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques
 - 1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat
 - 1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió
 - 1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*
 - 1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* (a completar al llarg del curs)

1. Introducció

La Música permet l'adquisició i el desenvolupament de les capacitats necessàries per obtenir un perfil d'eixida propi de l'ensenyament secundari on l'alumnat estarà capacitat per a percebre i analitzar, així com interpretar i crear obres de diferents manifestacions culturals i artístiques des del respecte a si mateix, a la salut, als hàbits personals i socials, i sobretot, fomentant la creativitat com a eina fonamental per expressar i comprendre els llenguatges artístics i musicals des d'una perspectiva coeducativa, inclusiva i seguint les directrius del Disseny Universal per a l'Aprenentatge.

2. La Música en 1r d'ESO

En el primer curs d'ESO, la matèria o assignatura du per nom **Música**. Des del nostre departament, plantejem esta matèria des del "Saber Fer". Partim de les habilitats que l'alumnat ha d'adquirir per a l'escolta activa de la música; la interpretació vocal, instrumental i corporal, i la creació musical i artística. Per a tal fi, farem ús dels elements de la música propis del nivell educatiu en què l'alumnat es troba, tenint en compte la diversitat que hi ha en cada grup-classe. D'esta manera, el nostre alumnat aprendrà a llegir i escriure un llenguatge universal i anirà adquirint els sabers conceptuals que acompanyen a cadascuna de les competències treballades. I tot açò ho farem valorant i posant per davant l'enriquiment musical i artístic del grup, a través del respecte als altres, la conscienciació de que la música la fem entre tots i totes, i de que el treball individual està a l'abast del treball col·lectiu.

En aquest document es mostren els diferents apartats que conformen el seu currículum: **Competències Específiques i connexions de la Matèria; Sabers Bàsics;**

Situacions d'Aprenentatge, Criteris d'Avaluació; Instruments de recollida d'informació i Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió.

1. Concreció de les Competències Específiques

Les cinc competències específiques de la matèria de Música defineixen els aprenentatges que l'alumnat ha d'adquirir en acabar l'Etapa Secundària (Perfil d'Eixida) i estan relacionades, en major o menor mesura, amb cadascun dels blocs de sabers, que seleccionen, alhora, els continguts bàsics sense els quals no seria possible el seu desenvolupament. Les competències específiques són **sabers en acció** (cal diferenciar entre "saber" i "saber usar"). Són els processos (accions) que mobilitzen de manera eficient conceptes (coneixements), procediments (habilitats) i actituds [tots ells sabers bàsics], per a enfrontar-se a situacions d'aprenentatge que plantegen reptes, desafiaments o problemes que poden abordar-se des d'un enfocament disciplinar (o interdisciplinari).

CE1: Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció activa, relacionant els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.

Quan finalitze el primer curs, partim de la capacitat pròpia de focalitzar l'atenció, a partir de la qual hauria de ser capaç d'identificar els elements estructurals i tècnics referits a les característiques fonamentals que defineixen els diferents gèneres i estils pel que fa a la forma, la instrumentació, el tipus de veus i el tipus d'agrupacions, així com la percepció d'elements en propostes multidisciplinàries. És convenient fer un acostament al context cultural més pròxim de l'alumnat per a poder establir una connexió directa amb els sabers i els interessos propis amb l'objectiu d'anar incorporant propostes musicals i dansístiques representatives del patrimoni.

CE2: Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

Quan finalitze el primer curs, l'alumnat hauria de ser capaç de percebre i analitzar, visualment i auditivament, les qualitats del so, així com els elements sonors amb el suport del llenguatge musical convencional i altres llenguatges artístics, i descriure les seues característiques i funcions, utilitzant una terminologia adequada.

CE3: Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.

Quan finalitze el primer curs, l'alumnat hauria de descobrir diferents propostes musicals i dansístiques, valorant el treball individual i grupal, utilitzant els elements del llenguatge musical i altres elements per a interpretar propostes diferents mitjançant l'ús del so i el cos, amb una i valorant també la contribució personal al treball en grup des del respecte i l'empatia.

CE4: Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant el procés com el resultat.

Quan finalitze el primer curs, l'alumnat hauria de mostrar evidències sobre la capacitat de desenvolupament i col·laboració en totes les fases del projecte, i la capacitat per a treballar amb altres disciplines o àmbits.

CE5: Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Quan finalitze el primer curs, l'alumnat hauria d'haver-se fonamentat en la capacitat bàsica de la recerca, la selecció i la utilització de recursos digitals musicals aplicats a l'escolta, la interpretació, la creació i la investigació per a usar-los posteriorment en la generació de materials i en produccions musicals adaptades al nivell, respectant les normes de protecció de dades, d'autoria i les llicències d'ús i de difusió.

2. Selecció dels Sabers Bàsics

Els sabers bàsics són els coneixements que tot l'alumnat ha d'adquirir al final de l'etapa secundària. L'àrea de Música apareix estructurada en dos blocs interrelacionats, que han de ser treballats de forma integrada amb els subblocs corresponents.

El primer bloc, *Percepció i Anàlisi*, pretén aprofundir els contextos musicals i culturals, així com els elements del so i l'estructura musical, que conformen el llenguatge musical.

Al segon bloc, *Interpretació i Creació*, s'aborda el fenomen musical en el seu vessant més vivencial, mitjançant la improvisació, la interpretació i la creació per tal de fomentar l'expressió vocal, instrumental i corporal, i la realització de projectes artístics i multidisciplinaris, fomentant l'ús de les noves tecnologies.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE1 i CE2):

- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.
- Música tradicional a Espanya i la diversitat cultural.
- Patrimoni musical de la Comunitat Valenciana. Estils, danses, esdeveniments i manifestacions.
- Música i dansa d'altres cultures del món.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- Classificació dels gèneres musicals i escènics.

- Funció social de la música.
- Agrupacions vocals i instrumentals representatives de músiques del món i de la música tradicional.
- Classificació de la veu i de les diferents famílies instrumentals.
- Organologia representativa de músiques del món i tradicional.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements del so i estructura musical* (relacionats amb totes les CE1, CE2 i CE5):

- Elements que intervenen en el procés d'audició. L'oïda.
- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.
- Les qualitats del so: altura, intensitat, duració i timbre. Representacions gràfiques. Unitats de mesura.
- Relació entre el silenci, el so i el soroll amb l'entorn. Agressions acústiques i creació d'ambients sonors saludables.
- El caràcter musical. La música i les seues sensacions.
- Pols, tempo i matisos agògics. Classificació dels compassos.
- Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.
- La melodia. Identificació de diferents tipus de melodies: lineals, ondulades i trencades.
- Escales musicals. Intervals.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals: monodia, polifonia, contrapunt, homofonia i melodia acompanyada.
- L'organització de l'estructura musical.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE3 i CE4):

- L'organització de l'estructura musical.
- Obres vocals a una i diverses veus, *a cappella* o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.

- La tècnica instrumental: respiració, control postural, emissió del so, articulació i digitació.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.
- La cura i el manteniment dels instruments.
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.
- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.
- Tècnica corporal.
- El cos com a mitjà d'expressió.
- Danses del món i tradicionals.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE3, CE4 i CE5):

- Fases i criteris de valoració en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les seues fases.
- Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.
- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.
- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

3. Situacions d'Aprenentatge

Dissenyar **situacions d'aprenentatge** implica prendre decisions sobre els espais, els temps i les formes d'organització més adequades per a que l'alumnat pugua aconseguir aprendre les competències claus i les competències específiques.

Es tracta de situacions i activitats que impliquen el desenvolupament per part de l'alumnat d'actuacions associades a les competències específiques clau i que

contribueixen a la seua adquisició i desenvolupament. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de coneixements implicats en les competències específiques, com ara els conceptes, els procediments, les actituds i els valors. A més, cal que el professorat adapte les situacions d'aprenentatge a les característiques individuals de l'alumnat i de cada grup-classe.

Per la fisonomia de la nostra matèria, valorarem la introducció d'espais formals i no formals del centre i de l'entorn local per al desenvolupament de les propostes musicals i artístiques i la creació de recursos.

Així, contemplarem tipus de situacions d'aprenentatge que es desenvoluparan a l'aula, fent servir tot el material instrumental de que disposem, a més de la veu, la percussió corporal i el treball corporal tant des de la vivenciació de la música a través del cos com a través de la dansa; i d'altres basades en l'ús de les noves tecnologies.

4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Els Criteris d'Avaluació són els referents que ens permeten comprovar el grau d'assoliment que té l'alumnat en un saber bàsic o contingut que hem plantejat.

El seu enunciat ha d'establir el grau d'aprenentatge que s'espera que l'alumnat hagi aconseguit en les diferents competències específiques.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

- Identificar els elements estructurals i tècnics de gèneres i estils musicals diferents i multidisciplinaris relacionant-los entre si i valorant-ne la diversitat.
- Emetre opinions personals a partir de propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.
- Reconèixer elements del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat valorant-ne la diversitat.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

- Reconèixer les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica.
- Identificar les veus i els instruments en diferents contextos sonors.
- Identificar agressions acústiques de l'entorn i reflexionar sobre possibles solucions.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

- Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del llenguatge musical i enriquint la identitat pròpia.

- Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius.
- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos.
- Manifestar idees, sentiments i emocions per a afavorir processos comunicatius, d'empatia i respecte.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

- Identificar els processos de creació, edició i difusió musical i les professions que hi intervenen.
- Planificar les fases principals d'una producció musical i la difusió.
- Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal, potenciant la manifestació i el control d'emocions.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

- Emprar recursos digitals i de les TIC per a compartir creacions d'aula a través del web social, desenvolupant una identitat i un criteri propis amb un sentit del consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent.
- Tractar informació musical en diferents mitjans digitals de manera contrastada, utilitzant recursos, entorns informàtics i serveis en xarxa.
- Compartir informació i continguts digitals en projectes musicals col·laboratius, utilitzant les TIC i aplicant bones conductes per a la prevenció del ciberassetjament.

I, a més, com a **Competència Transversal que té a veure amb els valors i les actituds**

- Participar en situacions d'aprenentatge que reforcen la imatge d'un alumnat responsable, solidari, compromès i amb sensibilitat, una imatge maltractada i manipulada en la majoria de mitjans de comunicació, normalment més preocupats pels aspectes negatius de l'educació que pels que realment importen i ens permeten avançar i créixer.
- Participar en situacions d'aprenentatge on la relació professorat-alumnat es fa més fluida, més directa, i això influeix en el desenvolupament diari del curs.
- Participar en situacions d'aprenentatge on se senten protagonistes positius del seu procés d'aprenentatge.
- Participar en situacions d'aprenentatge que produeixen una situació de dependència entre l'alumnat i el professorat totalment ideal i única. L'alumnat confia cegament en les indicacions i en el treball previ del seu professorat mentre que el professorat depèn absolutament de la responsabilitat del seu alumnat, ja que són al cap i a la fi els que donen la cara davant del públic. S'aconsegueix així una admiració i un reconeixement mutu prou inusual que compensa amb escreix l'esforç realitzat.

- Participar en situacions d'aprenentatge que els permet entendre la música, i en general el fet artístic com una cosa viva, directa i del que poden ser partícips.
- Participar en situacions d'aprenentatge que augmenten la seua autoestima.

5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació, utilitzant diferents models. Com exemple, el següent:

Nom: Cognom:	ESCOLTAR		CANTAR		TOCAR		BALLAR		DRAMATI- TZAR		CREAR	
	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No
Atén a les explicacions?												
Participa amb ganes?												
Té cura del material?												
Respecta als companys /nyes												
S'esforça per entendre-ho?												
Ho entén però li costa dur-ho a la pràctica?												
Ho entén i ho fa bé?												
Ho entén i ho fa molt bé?												
Participa en les creacions en grup?												

- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat.
- També fem servir qüestionaris per avaluar els sabers conceptuals i enregistraments d'àudio i vídeo per avaluar interpretacions vocals, instrumentals i corporals.

EXEMPLE D'AUTOAVALUACIÓ:

Nom i Cognoms:

REFLEXIONE I M'AVALUE A MI MATEIX (1ª Avaluació)

<p>He après els següents conceptes musicals: (anirem escrivint tots els que han anat apareixent), per exemple: Monorítmia/Polirítmia ☐ Noms dels Instruments de l'Aula ☐ Tipus de veus masculines i femenines ☐</p>
<p>He interpretat les partitures següents: <i>Improvisació amb swing, Iniciació menor, Bitter Sweet Symphony i Correfocs</i> en Conjunt Instrumental ☐ <i>Quan tot s'enlaira</i> en Ukelele ☐ <i>Quan tot s'enlaira</i> en Percussió Corporal ☐</p> <p>He tocat amb els instruments següents:</p>
<p>He cantat les cançons: <i>Doeba</i> ☐ <i>Si Si Kumbalé</i> ☐ <i>Oh Happy Day</i> ☐</p>
<p>He vivenciat a través de la percussió i del moviment corporal diferents ritmes i acompanyat la cançó <i>Quan tot s'enlaira</i>, i Crec que domine tota la percussió corporal de la cançó ☐ Crec que domine part de la percussió corporal de la cançó ☐ Em costa molt fer la percussió corporal de la cançó ☐</p>

	GENS	POC	PROU	MOLT
He participat en totes les activitats				
He portat el material				
M'he esforçat a escoltar, entendre i aprendre				
Comprenc els elements del llenguatge musical treballat				
He sigut respectuós/sa amb els companys i companyes				
He respectat el material de l'aula				
He col·laborat en l'aprenentatge d'altres companys i companyes				

He consultat els dubtes amb la professora				
---	--	--	--	--

<p>El meu aprenentatge:</p> <p>☐ Ha de millorar</p> <p>☐ És adequat</p> <p>☐ És molt satisfactori</p>	<p>Les classes m'han resultat:</p> <p>☐ Pesades i amb activitats complicades que no podia seguir</p> <p>☐ Lleugeres i amb activitats variades i amb diferents nivells de dificultat</p>	<p>La professora:</p> <p>☐ Ha atès més a l'alumnat que té majors capacitats per a la música</p> <p>☐ Ha atès per igual a tot l'alumnat</p>
--	---	--

La meua autoavaluació és (nota numèrica)

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

La millor mesura amb la que comptem en el nostre IES és el desdoblament de cinc grups en vuit, pel fet que aprofitem les hores del PAM per a reduir la ratio a grups de vint alumnes. Això ens permet conèixer-los i atendre'ls de manera més personal i, a més, ajuda a la socialització de l'alumnat.

Cal:

1. Determinar els factors que dificulten la inclusió de l'alumnat i detectar el tipus d'alumnat que tenim (El Departament d'Orientació ens facilita esta informació)
2. Identificar barreres: d'accés, de participació, d'aprenentatge.
3. Prendre mesures d'inclusió:
 - De nivell II (Generals), diferenciant aquelles a les quals pot arribar el màxim d'alumnat, de les que sols assoleixen uns pocs.
 - De nivell III o IV (Individuals) que impliquen ajustos com: prioritjació del saber, augment del temps i altres mesures individuals que cal analitzar.

La diversitat a l'aula pot materialitzar-se bàsicament de quatre formes: *diversitat cultural, diversitat d'interessos, diversitat de capacitats i aptituds*, i, presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*.

Des de l'àrea de música s'ha de donar resposta a les necessitats educatives que planteja aquesta diversitat dintre de l'aula. Els materials utilitzats estan dissenyats per oferir possibilitats diversificades, encara que serà el/la professor/a, amb una actitud oberta i receptiva, qui capte aquesta realitat canviant, i oferte solucions variades i adaptades a cada cas.

Les estratègies per possibilitar una correcta atenció a la diversitat seran les següents:

a) Pel que fa a la *diversitat cultural, diversitat d'interessos i diversitat de capacitats i aptituds*:

- Activitats d'aprenentatge variades i amb gran possibilitat de canvi de rols, de manera que permeta diferents modalitats o vies d'aprenentatge i diferents graus de dificultat.
- Materials didàctics variats i flexibles.
- Diferents maneres d'agrupament d'alumnat, combinant el treball individual amb el treball col·lectiu i amb xicotets grups heterogenis, així com tutoritzacions per parelles.
- La diversitat d'instruments musicals així com de línies musicals, que ofereix el repertori de l'aula, facilitaran solucions a les diferents capacitats tècniques i de coneixements dins d'una mateixa classe.
- Adaptacions curriculars significatives o no significatives en funció de les específiques necessitats de l'alumnat.
- Activitats de reforç i ampliació.

b) Pel que fa a la presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*:

Alumnat amb diversitat funcional auditiva:

Donada la importància del sentit de l'oïda per al desenvolupament de la matèria i en general per a l'educació musical, es proposa:

1. Presa de contacte amb el fenomen sonor, a través de la vibració.
2. Sensacions i efectes produïts per la música a través del sentit del tacte.
3. Desenvolupament psicomotriu i experimentació amb el ritme, com a sensació i velocitats.
4. Timbre. Reconeixement visual dels distints instruments.
5. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes alçades, per mitjà de la major o menor velocitat de vibració.
6. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes intensitats, per mitjà de la major o menor amplitud d'ona.
7. S'adaptarà el bloc de continguts, que contempla l'expressió vocal i la pràctica instrumental.

c) Alumnat amb diversitat funcional física:

Aquell alumnat que tinga alguna discapacitat física que els impedisca la pràctica de l'instrument escolar (Flauta dolça Soprano i/o Ukelele), optaran per l'instrumental ORFF, podent ser instrument d'afinació determinada (xilòfons, Metal·lòfons ...) o d'afinació indeterminada (claus, cabasseta, pandero, pandereta, triangle) A més, s'adaptarà el repertori, tant a nivell de pràctica instrumental individual com de les seues funcions dins del conjunt instrumental. En el cas d'alumnat amb diversitats funcionals físiques que els impossibiliten la pràctica dels instruments musicals, se suprimirà el bloc de continguts corresponent a la pràctica instrumental per a desenvolupar la resta dels continguts.

En el Departament de Música, a més, afegim una sèrie de mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Plantejar les activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que tothom puga arribar als mínims exigits per assolir-les.

- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres persones que canten en la mateixa tessitura per tal d'imitar-les i evitar la desafinació i el cantar de gola.
- Contribuir des de la nostra àrea a la millora de la coordinació psicomotriu, tractant que l'alumnat toque amb dues mans i repartint les parts de les interpretacions segons la seua dificultat, de manera que les partícels s'adapten al nivell de cada alumne o alumna.
- Cadascú/na arriba on pot i valorem el desenvolupament de manera individual, donant molta importància a l'esforç, l'actitud i el comportament.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats en general, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.
- Fer activitats de treball en parelles, mesclant a l'alumnat per nivell de capacitats, de manera que puguen ajudar-se entre sí.
- Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per a les activitats en xicotets grups.
- Tot l'alumnat ha de poder participar en situacions d'aprenentatge que desenvolupen l'Escolta activa, Cantar, Tocar, Ballar, Conèixer els conceptes i els elements de la música corresponents a l'etapa educativa en la que es troben i Reflexionar sobre els objectius i capacitats que es volen aconseguir amb les activitats proposades.
- Tot l'alumnat té dret a conèixer prèviament els ítems d'avaluació exigits per a cada situació d'aprenentatge proposada.

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música* (1r ESO)

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.2.)	CRITERIS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb	CRITERIS D'AVAUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ	M E S U R E S D'INCLUSIÓ
1. Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de la percepció activa, relacionant-ne els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.	BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals	CE1.1. Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals i multidisciplinaris, relacionant-los entre si i valorant-ne la diversitat. CE1.2. Emetre opinions personals a partir de propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada. CE1.3. Reconèixer elements del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat, valorant-ne la diversitat.	Registre d'activitats diàries: -Escoltar -Llegir -Escriure -Cantar -Tocar -Ballar -Dramatitzar -Crear	Mesures de Nivell II i III: Adaptacions curriculars i metodològiques que tinguen en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats,
2. Relacionar els elements del so, les característiques i les representacions gràfiques, els	SB1.2 (CE1, CE2 i CE5)	CE2.1. Reconèixer les qualitats del so de forma combinada, les seues característiques i representació gràfica.	a través de:	

instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual, amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.	Elements del so i Estructura Musical	CE2.2. Identificar les veus i els instruments en diferents contextos sonors. CE2.3. Identificar agressions acústiques de l'entorn i reflexionar sobre possibles solucions.	-L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació -Rúbriques -Qüestionaris -Produccions escrites -Enregistraments d'àudio i vídeo -Escala de valoració -Produccions escrites	permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat).
3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, improvisació i experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.	BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREACIÓ SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva	CE3.1. Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del llenguatge musical i enriquint la pròpia identitat. CE3.2. Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius. CE3.3. Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos. CE3.4. Manifestar idees, sentiments i emocions per afavorir processos comunicatius, d'empatia i de respecte.	I tenint en compte: - Avaluació del professorat - Avaluació entre pares - Autoavaluació	Supervisió per part del professorat per a ajudar a planificar-se i a organitzar-se Acompanyament emocional i en habilitats socials
4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, planificació i realització dels mateixos, experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant del procés com del resultat.	SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics	CE4.1. Identificar els processos de creació, edició i difusió musical i les professions que hi intervenen. CE4.2. Planificar les fases principals d'una producció musical i la difusió. CE4.3. Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal, potenciant la manifestació i control d'emocions.		Seguiment de l'assistència personalitzada del treball escolar
5. Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.		CE5.1. Emprar recursos digitals i de les TIC per compartir creacions d'aula a través del web social, desenvolupant una identitat i un criteri propis amb un sentit del consum responsable i sostenible d'acord amb la normativa vigent. CE5.2. Tractar informació musical a diferents mitjans digitals de forma contrastada, utilitzant recursos, entorns informàtics i serveis en xarxa. CE5.3. Compartir informació i continguts digitals en projectes musicals col·laboratius, utilitzant les TIC i aplicant bones conductes per a la prevenció del ciberassetjament.		Observació i informació al Departament Orientació

8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* de 1r d'ESO

(Cal tindre en compte que es contemplen sessions de dues hores setmanals)

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

Aprendre els noms dels companys/es a través d'un joc col·lectiu de percussió corporal	Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal per conèixer-nos	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió	Cadires en cercle	Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats, propiciant la imitació.
Presentar-los l'aula, explicar el dossier i l'instrumental Orff. Començar a establir normes	Tindre consciència de com es desenvolupa a l'assignatura i el que s'espera d'ells i elles	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió	-Dossier de Música -Instrumental al Orff	Assabentar-se que tothom entén de què estem parlant.
Improvisar amb l'instrumental Orff amb una base de swing	-Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals i multidisciplinaris, relacionant-los entre si i valorant-ne la diversitat. - Crear improvisacions de manera guiada mitjançant processos individuals i col·lectius	Aula de música	Setembre: 1ª, 2ª i 3ª Sessió	-Dossier de Música -Instrumental al Orff	- Donar més temps i simplificar les instruccions
Fer una avaluació inicial de l'alumnat	-Reconèixer elements de la música i diferents instruments a través de l'audició i de la lectura	Aula de música	Setembre: 2ª i 3ª Sessió	-Test Auditiu -Qüestionari i d'Avaluació Inicial	Fer una avaluació inicial de l'alumnat

Ballar una dansa tradicional senzilla de França	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer elements del patrimoni musical - Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so i el cos. 	Aula de música	Setembre: 3ª i 4ª Sessió	<ul style="list-style-type: none"> - Espai diàfan en aula de música - Àudio de la dansa "Brise Pieds" 	- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat
---	--	----------------	--------------------------	---	--

2ª AVALUACIÓ

SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

3ª AVALUACIÓ

SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

MÚSICA 2n ESO

PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA CURS 2024-25

**Departament de Música
IES Violant de Casalduch**

Basada en el Decret 107/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual s'estableix l'Ordenació i el Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana)

Índex:

1. Introducció
2. La Música en 2n d'ESO
 - 1.1. Concreció de les Competències Específiques
 - 1.2. Selecció dels Sabers Bàsics
 - 1.3. Situacions d'Aprenentatge
 - 1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques
 - 1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat
 - 1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió
 - 1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*
 - 1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* (a completar al llarg del curs)

1. Introducció

La Música permet l'adquisició i el desenvolupament de les capacitats necessàries per obtenir un perfil d'eixida propi de l'ensenyament secundari on l'alumnat estarà capacitat per a percebre i analitzar, així com interpretar i crear obres de diferents manifestacions culturals i artístiques des del respecte a si mateix, a la salut, als hàbits personals i socials, i sobretot, fomentant la creativitat com a eina fonamental per expressar i comprendre els llenguatges artístics i musicals des d'una perspectiva coeducativa, inclusiva i seguint les directrius del Disseny Universal per a l'Aprenentatge.

2. La Música en 2n d'ESO

En el segon curs d'ESO, la matèria o assignatura du per nom **Música** i és una continuïtat de la Música del 1r curs perquè el currículum contempla que les capacitats requerides per adquirir les competències musicals s'han d'assolir al llarg dels dos nivells educatius. Des del nostre departament plantejarem esta matèria des del "Saber Fer". Partim de les habilitats que l'alumnat ha d'adquirir per a l'escolta activa de la música; la interpretació vocal, instrumental i corporal, i la creació musical i artística. Per a tal fi, farem ús dels elements de la música propis del nivell educatiu en què l'alumnat es troba, tenint en compte la diversitat que hi ha en cada grup-classe. D'esta manera, el nostre alumnat aprendrà a llegir i escriure un llenguatge universal i anirà adquirint els sabers conceptuals que acompanyen a cadascuna de les competències treballades. I tot açò ho farem valorant i posant per davant l'enriquiment musical i artístic del grup, a través del respecte als altres, la conscienciació de que la música la fem entre tots i totes, i de que el treball individual està a l'abast del treball col·lectiu.

En aquest document es mostren els diferents apartats que conformen el seu currículum: **Competències Específiques i connexions de la Matèria; Sabers Bàsics; Situacions d'Aprenentatge, Criteris d'Avaluació; Instruments de recollida d'informació i Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió.**

1. Concreció de les Competències Específiques

Les cinc competències específiques de la matèria de Música defineixen els aprenentatges que l'alumnat ha d'adquirir en acabar l'Etapa Secundària (Perfil d'Eixida) i estan relacionades, en major o menor mesura, amb cadascun dels blocs de sabers, que seleccionen, alhora, els continguts bàsics sense els quals no seria possible el seu desenvolupament. Les competències específiques són **sabers en acció** (cal diferenciar entre "saber" i "saber usar"). Són els processos (accions) que mobilitzen de manera eficient conceptes (coneixements), procediments (habilitats) i actituds [tots ells sabers bàsics], per a enfrontar-se a situacions d'aprenentatge que plantegen reptes, desafiaments o problemes que poden abordar-se des d'un enfocament disciplinar (o interdisciplinari).

CE1: Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció activa, relacionant els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.

Quan finalitzi el segon curs, l'alumnat hauria de ser capaç d'analitzar i relacionar els elements estructurals i tècnics d'èpoques i cultures diferents, argumentant judicis crítics a partir dels coneixements adquirits i amb una terminologia adequada, amb la participació en tertúlies i debats, mostrant interès i respecte mitjançant una actitud atenta, positiva i amb respecte per la diversitat. El grau de maduresa li hauria de permetre fer els processos de percepció activa de manera autònoma, individual i grupal, utilitzant recursos digitals i TIC.

CE2: Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

Quan finalitzi el segon curs, l'alumnat hauria de ser capaç de percebre, de manera simultània, i utilitzar, de manera combinada, les qualitats del so en relació amb diferents representacions gràfiques. Al mateix temps, hauria de mostrar la capacitat per a argumentar sobre els processos de percepció i proposar alternatives a les agressions acústiques, utilitzant terminologia específica.

CE3: Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.

Quan finalitzi el segon curs, l'alumnat hauria de conèixer i experimentar amb els elements estructurals de la música per a poder investigar propostes diferents amb sentit crític, i ser capaç de construir creacions musicals i interdisciplinàries guiades, de manera individual i col·lectiva, progressant en la interpretació musical. De la mateixa manera, s'hauria d'aprofundir en el control de les emocions i la por escènica en les diferents interpretacions.

CE4: Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant el procés com el resultat.

Quan finalitze el segon curs, l'alumnat hauria de ser capaç d'establir un desenvolupament superior del projecte, ja que el disseny i l'organització d'aquest ha de partir de l'autonomia creixent de l'alumnat mateix i de les aportacions fruit de la capacitat de diàleg i respecte davant del grup. D'aquesta manera, s'incideix en el treball multidisciplinari i en la capacitat de l'alumnat per a integrar i vertebrar els coneixements de diverses àrees.

CE5: Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Quan finalitze el segon curs, l'alumnat hauria de ser capaç de seleccionar, amb criteri propi, recursos digitals musicals aplicats a l'escolta, la interpretació, la creació i la investigació, de manera que permeten implementar-los en el disseny i la creació de produccions musicals, afavorint el desenvolupament de la identitat pròpia. Al mateix temps, ha d'aportar elements de judici i criteri personal d'acord amb els gustos, els interessos i les preferències perquè, en definitiva, contribuïsquen a un ús i un consum musical responsable i sostenible.

2. Selecció dels Sabers Bàsics

Els sabers bàsics són els coneixements que tot l'alumnat ha d'adquirir al final de l'etapa secundària. L'àrea de Música apareix estructurada en dos blocs interrelacionats, que han de ser treballats de forma integrada amb els subblocs corresponents.

El primer bloc, *Percepció i Anàlisi*, pretén aprofundir els contextos musicals i culturals, així com els elements del so i l'estructura musical, que conformen el llenguatge musical.

Al segon bloc, *Interpretació i Creació*, s'aborda el fenomen musical en el seu vessant més vivencial, mitjançant la improvisació, la interpretació i la creació per tal de fomentar l'expressió vocal, instrumental i corporal, i la realització de projectes artístics i multidisciplinaris, fomentant l'ús de les noves tecnologies.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE1 i CE2):

- Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics des dels inicis fins a la música actual.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.

- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- Classificació dels gèneres musicals i escènics.
- Els gèneres en diferents contextos històrics.
- Funció social de la música.
- Formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics.
- Organologia de música popular urbana.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- Reconeixement de veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements del so i estructura musical* (relacionats amb totes les CE1, CE2 i CE5):

- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.
- Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.
- Escales musicals. Intervalls.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques.
- Formes musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques, gèneres i estils.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE3 i CE4):

- Obres vocals a una i diverses veus, *a cappella* o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.
- La cura i el manteniment dels instruments.
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.
- El text musical. Creació de textos musicals.

- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.
- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.
- El cos com a mitjà d'expressió.
- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació.
- Danses de diferents èpoques històriques i de música popular urbana.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE3, CE4 i CE5):

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.
- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.
- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

3. Situacions d'Aprenentatge

Dissenyar **situacions d'aprenentatge** implica prendre decisions sobre els espais, els temps i les formes d'organització més adequades per a que l'alumnat pugui aconseguir aprendre les competències claus i les competències específiques.

Es tracta de situacions i activitats que impliquen el desenvolupament per part de l'alumnat d'actuacions associades a les competències específiques clau i que contribueixen a la seua adquisició i desenvolupament. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de coneixements implicats en les competències específiques, com ara els conceptes, els procediments, les actituds i els valors. A més, cal que el professorat adapte les situacions d'aprenentatge a les característiques individuals de l'alumnat i de cada grup-classe.

Per la fisonomia de la nostra matèria, valorarem la introducció d'espais formals i no formals del centre i de l'entorn local per al desenvolupament de les propostes musicals i artístiques i la creació de recursos.

Així, contemplarem tipus de situacions d'aprenentatge que es desenvoluparan a l'aula, fent servir tot el material instrumental de que disposem, a més de la veu, la percussió corporal i el treball corporal tant des de la vivenciació de la música a través del cos com a través de la dansa; i d'altres basades en l'ús de les noves tecnologies.

4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Els Criteris d'Avaluació són els referents que ens permeten comprovar el grau d'assoliment que té l'alumnat en un saber bàsic o contingut que hem plantejat.

El seu enunciat ha d'establir el grau d'aprenentatge que s'espera que l'alumnat hagi aconseguit en les diferents competències específiques.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

- Analitzar les característiques de propostes musicals i multidisciplinàries de gèneres, èpoques i estils diferents a partir dels elements estructurals i tècnics relacionant-les entre si i valorant-ne la diversitat.
- Argumentar judicis crítics sobre propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.
- Apreciar la riquesa del patrimoni musical de diferents èpoques i estils, reconèixer-ne les funcions i característiques, i respectant-ne la diversitat.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

- Analitzar autònomament les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica, utilitzant el llenguatge musical i altres llenguatges.
- Reconèixer les veus i els instruments en diversos contextos sonors, descriure'n les principals funcions, atenent a diferents classificacions.
- Proposar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant la percepció reflexiva i la sensibilització.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

- Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, utilitzant els elements del llenguatge musical i altres representacions gràfiques, i valorar l'assaig com a espai d'escolta i aprenentatge.
- Crear diferents propostes musicals i improvisacions, afavorint el respecte i el sentit crític.

- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.
- Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades per a potenciar la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

- Analitzar els processos de creació, edició i difusió, així com les professions que intervenen en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Dissenyar projectes musicals i interdisciplinaris a partir de les fases amb una valoració tant el procés com el resultat, argumentant les conclusions adoptades.
- Utilitzar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics com a mitjà de cohesió i participació activa.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

- Buscar informació i recursos musicals en diferents mitjans digitals de manera contrastada i amb l'anàlisi i la valoració de les diferències.
- Utilitzar recursos digitals de manera individual o col·lectiva per a la percepció, la creació, la interpretació, la gravació i/o l'edició musical de les produccions creades.
- Practicar un consum digital responsable de recursos i productes musicals, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

I, a més, com a **Competència Transversal que té a veure amb els valors i les actituds**

- Participar en situacions d'aprenentatge que reforcen la imatge d'un alumnat responsable, solidari, compromès i amb sensibilitat, una imatge maltractada i manipulada en la majoria de mitjans de comunicació, normalment més preocupats pels aspectes negatius de l'educació que pels que realment importen i ens permeten avançar i créixer.
- Participar en situacions d'aprenentatge on la relació professorat-alumnat es fa més fluida, més directa, i això influeix en el desenvolupament diari del curs.
- Participar en situacions d'aprenentatge on se senten protagonistes positius del seu procés d'aprenentatge.
- Participar en situacions d'aprenentatge que produeixen una situació de dependència entre l'alumnat i el professorat totalment ideal i única. L'alumnat confia cegament en les indicacions i en el treball previ del seu professorat mentre que el professorat depèn absolutament de la responsabilitat del seu alumnat, ja que són al cap i a la fi els que donen la cara davant del públic. S'aconsegueix així una admiració i un reconeixement mutu prou inusual que compensa amb escreix l'esforç realitzat.

- Participar en situacions d'aprenentatge que els permet entendre la música, i en general el fet artístic com una cosa viva, directa i del que poden ser partícips.
- Participar en situacions d'aprenentatge que augmenten la seua autoestima.

5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació, utilitzant diferents models. Com exemple, el següent:

Nom: Cognom:	ESCOLTAR		CANTAR		TOCAR		BALLAR		DRAMATI- TZAR		CREAR	
	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No
Atén a les explicacions?												
Participa amb ganes?												
Té cura del material?												
Respecta als companys /nyes												
S'esforça per entendre-ho?												
Ho entén però li costa dur-ho a la pràctica?												
Ho entén i ho fa bé?												
Ho entén i ho fa molt bé?												
Participa en les creacions en grup?												

- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat.
- També fem servir qüestionaris per avaluar els sabers conceptuals i enregistraments d'àudio i vídeo per avaluar interpretacions vocals, instrumentals i corporals.

EXEMPLE D'AUTOAVALUACIÓ:

Nom i Cognoms:

REFLEXIONE I M'AVALUE A MI MATEIX (1ª Avaluació)

He après els següents conceptes musicals: (anirem escrivint tots els que han anat apareixent), per exemple:
 Monorítmia/Polirítmia
 Noms dels Instruments de l'Aula
 Tipus de veus masculines i femenines

He interpretat les partitures següents:

en Conjunt Instrumental

en Ukelele

en Percussió Corporal

He tocat amb els instruments següents:

He cantat les cançons:

He vivenciat a través de la percussió i del moviment corporal diferents ritmes i acompanyat la cançó, i
 Crec que domine tota la percussió corporal de la cançó
 Crec que domine part de la percussió corporal de la cançó
 Em costa molt fer la percussió corporal de la cançó

	GENS	POC	PROU	MOLT
He participat en totes les activitats				
He portat el material				
M'he esforçat a escoltar, entendre i aprendre				

Comprenc els elements del llenguatge musical treballat				
He sigut respectuós/sa amb els companys i companyes				
He respectat el material de l'aula				
He col·laborat en l'aprenentatge d'altres companys i companyes				
He consultat els dubtes amb la professora				

El meu aprenentatge: ☐ Ha de millorar ☐ És adequat ☐ És molt satisfactori	Les classes m'han resultat: ☐ Pesades i amb activitats complicades que no podia seguir ☐ Lleugeres i amb activitats variades i amb diferents nivells de dificultat	La professora: ☐ Ha atès més a l'alumnat que té majors capacitats per a la música ☐ Ha atès per igual a tot l'alumnat
---	--	---

La meua autoavaluació és (nota numèrica)

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

La millor mesura amb la que comptem en el nostre IES és el desdoblament de cinc grups en vuit, pel fet que aprofitem les hores del PAM per a reduir la ratio a grups de vint alumnes. Això ens permet conèixer-los i atendre'ls de manera més personal i, a més, ajuda a la socialització de l'alumnat.

Cal:

1. Determinar els factors que dificulten la inclusió de l'alumnat i detectar el tipus d'alumnat que tenim (El Departament d'Orientació ens facilita esta informació)
2. Identificar barreres: d'accés, de participació, d'aprenentatge.
3. Prendre mesures d'inclusió:
 - De nivell II (Generals), diferenciant aquelles a les quals pot arribar el màxim d'alumnat, de les que sols assoleixen uns pocs.
 - De nivell III o IV (Individuals) que impliquen ajustos com: prioritjació del saber, augment del temps i altres mesures individuals que cal analitzar.

La diversitat a l'aula pot materialitzar-se bàsicament de quatre formes: *diversitat cultural, diversitat d'interessos, diversitat de capacitats i aptituds*, i, presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*.

Des de l'àrea de música s'ha de donar resposta a les necessitats educatives que planteja aquesta diversitat dintre de l'aula. Els materials utilitzats estan dissenyats per oferir possibilitats diversificades, encara que serà el/la professor/a, amb una actitud oberta i receptiva, qui capte aquesta realitat canviant, i oferte solucions variades i adaptades a cada cas.

Les estratègies per possibilitar una correcta atenció a la diversitat seran les següents:

a) Pel que fa a la *diversitat cultural, diversitat d'interessos i diversitat de capacitats i aptituds*:

- Activitats d'aprenentatge variades i amb gran possibilitat de canvi de rols, de manera que permeti diferents modalitats o vies d'aprenentatge i diferents graus de dificultat.
- Materials didàctics variats i flexibles.
- Diferents maneres d'agrupament d'alumnat, combinant el treball individual amb el treball col·lectiu i amb xicotets grups heterogenis, així com tutoritzacions per parelles.
- La diversitat d'instruments musicals així com de línies musicals, que ofereix el repertori de l'aula, facilitaran solucions a les diferents capacitats tècniques i de coneixements dins d'una mateixa classe.
- Adaptacions curriculars significatives o no significatives en funció de les específiques necessitats de l'alumnat.
- Activitats de reforç i ampliació.

b) Pel que fa a la presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*:

Alumnat amb diversitat funcional auditiva:

Donada la importància del sentit de l'oïda per al desenvolupament de la matèria i en general per a l'educació musical, es proposa:

1. Presa de contacte amb el fenomen sonor, a través de la vibració.
2. Sensacions i efectes produïts per la música a través del sentit del tacte.
3. Desenvolupament psicomotriu i experimentació amb el ritme, com a sensació i velocitats.
4. Timbre. Reconeixement visual dels distints instruments.
5. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes alçades, per mitjà de la major o menor velocitat de vibració.
6. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes intensitats, per mitjà de la major o menor amplitud d'ona.
7. S'adaptarà el bloc de continguts, que contempla l'expressió vocal i la pràctica instrumental.

c) Alumnat amb diversitat funcional física:

Aquell alumnat que tinga alguna discapacitat física que els impedisca la pràctica de l'instrument escolar (Flauta dolça Soprano i/o Ukelele), optaran per l'instrumental ORFF, podent ser instrument d'afinació determinada (xilòfons, Metal·lòfons ...) o d'afinació indeterminada (claus, cabasseta, pandero, pandereta, triangle) A més, s'adaptarà el repertori, tant a nivell de pràctica instrumental individual com de les seues funcions dins del conjunt instrumental. En el cas d'alumnat amb diversitats funcionals físiques que els impossibiliten la pràctica dels instruments musicals, se suprimirà el bloc de continguts corresponent a la pràctica instrumental per a desenvolupar la resta dels continguts.

En el Departament de Música, a més, afegim una sèrie de mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Plantejar les activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que tothom pugui arribar als mínims exigits per assolir-les.
- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres persones que canten en la mateixa tessitura per tal d'imitar-les i evitar la desafinació i el cantar de gola.
- Contribuir des de la nostra àrea a la millora de la coordinació psicomotriu, tractant que l'alumnat toque amb dues mans i repartint les parts de les interpretacions segons la seua dificultat, de manera que les partícels s'adaptin al nivell de cada alumne o alumna.
- Cadascú/na arriba on pot i valorem el desenvolupament de manera individual, donant molta importància a l'esforç, l'actitud i el comportament.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats en general, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.
- Fer activitats de treball en parelles, mesclant a l'alumnat per nivell de capacitats, de manera que puguin ajudar-se entre sí.
- Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per a les activitats en xicotets grups.
- Tot l'alumnat ha de poder participar en situacions d'aprenentatge que desenvolupen l'Escolta activa, Cantar, Tocar, Ballar, Conèixer els conceptes i els elements de la música corresponents a l'etapa educativa en la que es troben i Reflexionar sobre els objectius i capacitats que es volen aconseguir amb les activitats proposades.
- Tot l'alumnat té dret a conèixer prèviament els ítems d'avaluació exigits per a cada situació d'aprenentatge proposada.

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música* (2n ESO)

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.2.)	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
1. Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de la percepció activa, relacionant-ne els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.	BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals	CE1.1. Analitzar les característiques de propostes musicals i multidisciplinàries de gèneres, èpoques i estils diferents a partir dels elements estructurals i tècnics relacionant-les entre si i valorant-ne la diversitat. CE1.2. Argumentar judicis crítics sobre propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada. CE1.3. Apreciar la riquesa del patrimoni musical de diferents èpoques i estils, reconèixer-ne les funcions i característiques, i respectant-ne la diversitat.	Registre d'activitats diàries: -Ecoltar -Llegir -Escriure -Cantar -Ballar -Dramatitzar -Crear	Mesures de Nivell II i III: Adaptacions curriculars i metodològiques que tinguen en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats, permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat).
2. Relacionar els elements del so, les característiques i les representacions gràfiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual, amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.	SB1.2 (CE1, CE2 i CE5) Elements del so i Estructura Musical	CE2.1. Analitzar autònomament les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica, utilitzant el llenguatge musical i altres llenguatges. CE2.2. Reconèixer les veus i els instruments en diversos contextos sonors, descriure'n les principals funcions, atenant a diferents classificacions. CE2.3. Proposar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant la percepció reflexiva i la sensibilització.	a través de: -L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació -Rúbriques -Qüestionaris -Produccions escrites -Enregistraments d'àudio i vídeo -Escala de valoració -Produccions escrites	Supervisió per part del professorat per a ajudar a planificar-se i a organitzar-se
3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, improvisació i experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.	BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREATIÓ SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva	CE3.1. Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, utilitzant els elements del llenguatge musical i altres representacions gràfiques, i valorar l'assaig com a espai d'escolta i aprenentatge. CE3.2. Crear diferents propostes musicals i improvisacions, afavorint el respecte i el sentit crític. CE3.3. Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres. CE3.4. Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades per a potenciar la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.	I tenint en compte: - Avaluació del professorat -Avaluació entre pares -Autoavaluació	Acompanyament emocional i en habilitats socials
4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, planificació i realització dels mateixos, experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant del procés com del resultat.	SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics	CE4.1. Analitzar els processos de creació, edició i difusió, així com les professions que intervenen en projectes musicals i interdisciplinaris. CE4.2. Dissenyar projectes musicals i interdisciplinaris a partir de les fases amb una valoració tant el procés com el resultat, argumentant les conclusions adoptades. CE4.3. Utilitzar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics com a mitjà de cohesió i participació activa.		Seguiment de l'assistència Seguiment personalitzat del treball escolar
5. Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions		CE5.1. Buscar informació i recursos musicals en diferents mitjans digitals de manera contrastada i amb l'anàlisi i la valoració de les diferències.		Observació i informació al Departament Orientació

úsio de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.	CE5.2 Utilitzar recursos digitals de manera individual o col·lectiva per a la percepció, la creació, la interpretació, la gravació i/o l'edició musical de les produccions creades.	
	CE5.3. Practicar un consum digital responsable de recursos i productes musicals, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.	

1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* de 2n d'ESO (a completar al llarg del curs)

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
Aprendre els noms dels companys/es a través d'un joc col·lectiu de percussió corporal	Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal per conèixer-nos	Aula de música	Setembre: 1ª Setmana	Cadires en cercle	Assabentar-se que tothom enten les regles del joc

2ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

3ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACI Ó DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

MÚSICA 3r ESO

**PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL
DEPARTAMENT DE MÚSICA
CURS 2024-25**

**Departament de Música
IES Violant de Casalduch**

Índex:

1. Introducció
2. La Música en 3r d'ESO
 - 1.1. Concreció de les Competències Específiques
 - 1.2. Selecció dels Sabers Bàsics
 - 1.3. Situacions d'Aprenentatge
 - 1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques
 - 1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat
 - 1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió
 - 1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*
 - 1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* (a completar al llarg del curs)

1. Introducció

La Música permet l'adquisició i el desenvolupament de les capacitats necessàries per obtenir un perfil d'eixida propi de l'ensenyament secundari on l'alumnat estarà capacitat per a percebre i analitzar, així com interpretar i crear obres de diferents manifestacions culturals i artístiques des del respecte a si mateix, a la salut, als hàbits personals i socials, i sobretot, fomentant la creativitat com a eina fonamental per expressar i comprendre els llenguatges artístics i musicals des d'una perspectiva coeducativa, inclusiva i seguint les directrius del Disseny Universal per a l'Aprenentatge.

2. La Música en 3r d'ESO

En el tercer curs d'ESO, la matèria o assignatura du per nom **Música** i és una continuïtat de la Música del 2n curs perquè el currículum contempla que les capacitats requerides per adquirir les competències musicals s'han d'assolir al llarg dels nivells educatius. Des del nostre departament plantegem esta matèria des del "Saber Fer". Partim de les habilitats que l'alumnat ha d'adquirir per a l'escolta activa de la música; la interpretació vocal, instrumental i corporal, i la creació musical i artística. Per a tal fi, farem ús dels elements de la música propis del nivell educatiu en què l'alumnat es troba, tenint en compte la diversitat que hi ha en cada grup-classe. D'esta manera, el nostre alumnat aprendrà a llegir i escriure un llenguatge universal i anirà adquirint els sabers conceptuals que acompanyen a cadascuna de les competències treballades. I tot açò ho farem valorant i posant per davant l'enriquiment musical i artístic del grup, a través del respecte als altres, la conscienciació de que la música la fem entre tots i totes, i de que el treball individual està a l'abast del treball col·lectiu.

En aquest document es mostren els diferents apartats que conformen el seu currículum: **Competències Específiques i connexions de la Matèria; Sabers Bàsics; Situacions d'Aprenentatge, Criteris d'Avaluació; Instruments de recollida d'informació i Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió.**

1. Concreció de les Competències Específiques

Les cinc competències específiques de la matèria de Música defineixen els aprenentatges que l'alumnat ha d'adquirir en acabar l'Etapa Secundària (Perfil d'Eixida) i estan relacionades, en major o menor mesura, amb cadascun dels blocs de sabers, que seleccionen, alhora, els continguts bàsics sense els quals no seria possible el seu desenvolupament. Les competències específiques són **sabers en acció** (cal diferenciar entre "saber" i "saber usar"). Són els processos (accions) que mobilitzen de manera eficient conceptes (coneixements), procediments (habilitats) i actituds [tots ells sabers bàsics], per a enfrontar-se a situacions d'aprenentatge que plantegen reptes, desafiaments o problemes que poden abordar-se des d'un enfocament disciplinar (o interdisciplinari).

CE1: Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils per mitjà de la percepció activa, relacionant els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.

Quan finalitzi el segon curs, l'alumnat hauria de ser capaç d'analitzar i relacionar els elements estructurals i tècnics d'èpoques i cultures diferents, argumentant judicis crítics a partir dels coneixements adquirits i amb una terminologia adequada, amb la participació en tertúlies i debats, mostrant interès i respecte mitjançant una actitud atenta, positiva i amb respecte per la diversitat. El grau de maduresa li hauria de permetre fer els processos de percepció activa de manera autònoma, individual i grupal, utilitzant recursos digitals i TIC.

CE2: Relacionar els elements, les característiques i les representacions gràfiques del so, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.

Quan finalitzi el tercer curs, l'alumnat hauria de ser capaç de percebre, de manera simultània, i utilitzar, de manera combinada, les qualitats del so en relació amb diferents representacions gràfiques. Al mateix temps, hauria de mostrar la capacitat per a argumentar sobre els processos de percepció i proposar alternatives a les agressions acústiques, utilitzant terminologia específica.

CE3: Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació i l'experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.

Quan finalitzi el tercer curs, l'alumnat hauria de conèixer i experimentar amb els elements estructurals de la música per a poder investigar propostes diferents amb sentit crític, i ser capaç de construir creacions musicals i interdisciplinàries guiades, de manera individual i col·lectiva, progressant en la interpretació musical. De la mateixa

manera, s'hauria d'aprofundir en el control de les emocions i la por escènica en les diferents interpretacions.

CE4: Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, la planificació i l'execució experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant el procés com el resultat.

Quan finalitze el tercer curs, l'alumnat hauria de ser capaç d'establir un desenvolupament superior del projecte, ja que el disseny i l'organització d'aquest ha de partir de l'autonomia creixent de l'alumnat mateix i de les aportacions fruit de la capacitat de diàleg i respecte davant del grup. D'aquesta manera, s'incideix en el treball multidisciplinari i en la capacitat de l'alumnat per a integrar i vertebrar els coneixements de diverses àrees.

CE5: Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.

Quan finalitze el tercer curs, l'alumnat hauria de ser capaç de seleccionar, amb criteri propi, recursos digitals musicals aplicats a l'escolta, la interpretació, la creació i la investigació, de manera que permeten implementar-los en el disseny i la creació de produccions musicals, afavorint el desenvolupament de la identitat pròpia. Al mateix temps, ha d'aportar elements de judici i criteri personal d'acord amb els gustos, els interessos i les preferències perquè, en definitiva, contribuïsquen a un ús i un consum musical responsable i sostenible.

2. Selecció dels Sabers Bàsics

Els sabers bàsics són els coneixements que tot l'alumnat ha d'adquirir al final de l'etapa secundària. L'àrea de Música apareix estructurada en dos blocs interrelacionats, que han de ser treballats de forma integrada amb els subblocs corresponents.

El primer bloc, *Percepció i Anàlisi*, pretén aprofundir els contextos musicals i culturals, així com els elements del so i l'estructura musical, que conformen el llenguatge musical.

Al segon bloc, *Interpretació i Creació*, s'aborda el fenomen musical en el seu vessant més vivencial, mitjançant la improvisació, la interpretació i la creació per tal de fomentar l'expressió vocal, instrumental i corporal, i la realització de projectes artístics i multidisciplinaris, fomentant l'ús de les noves tecnologies.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE1 i CE2):

- Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics des dels inicis fins a la música actual.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.

- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.
- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- Classificació dels gèneres musicals i escènics.
- Els gèneres en diferents contextos històrics.
- Funció social de la música.
- Formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics.
- Organologia de música popular urbana.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- Reconeixement de veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements del so i estructura musical* (relacionats amb totes les CE1, CE2 i CE5):

- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.
- Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.
- Escales musicals. Interval·ls.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques.
- Formes musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques, gèneres i estils.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE3 i CE4):

- Obres vocals a una i diverses veus, *a cappella* o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.
- La cura i el manteniment dels instruments.

- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.
- El text musical. Creació de textos musicals.
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.
- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.
- El cos com a mitjà d'expressió.
- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació.
- Danses de diferents èpoques històriques i de música popular urbana.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE3, CE4 i CE5):

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.
- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.
- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

3. Situacions d'Aprenentatge

Dissenyar **situacions d'aprenentatge** implica prendre decisions sobre els espais, els temps i les formes d'organització més adequades per a que l'alumnat pugui aconseguir aprendre les competències claus i les competències específiques.

Es tracta de situacions i activitats que impliquen el desenvolupament per part de l'alumnat d'actuacions associades a les competències específiques clau i que contribueixen a la seua adquisició i desenvolupament. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de coneixements implicats en les competències específiques, com ara els conceptes, els procediments, les actituds i els valors. A més, cal que el professorat adapte les situacions d'aprenentatge a les característiques individuals de l'alumnat i de cada grup-classe.

Per la fisonomia de la nostra matèria, valorarem la introducció d'espais formals i no formals del centre i de l'entorn local per al desenvolupament de les propostes musicals i artístiques i la creació de recursos.

Així, contemplarem tipus de situacions d'aprenentatge que es desenvoluparan a l'aula, fent servir tot el material instrumental de que disposem, a més de la veu, la percussió corporal i el treball corporal tant des de la vivenciació de la música a través del cos com a través de la dansa; i d'altres basades en l'ús de les noves tecnologies.

4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Els Criteris d'Avaluació són els referents que ens permeten comprovar el grau d'assoliment que té l'alumnat en un saber bàsic o contingut que hem plantejat.

El seu enunciat ha d'establir el grau d'aprenentatge que s'espera que l'alumnat hagi aconseguit en les diferents competències específiques.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

- Analitzar les característiques de propostes musicals i multidisciplinàries de gèneres, èpoques i estils diferents a partir dels elements estructurals i tècnics relacionant-les entre si i valorant-ne la diversitat.
- Argumentar judicis crítics sobre propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.
- Apreciar la riquesa del patrimoni musical de diferents èpoques i estils, reconèixer-ne les funcions i característiques, i respectant-ne la diversitat.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

- Analitzar autònomament les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica, utilitzant el llenguatge musical i altres llenguatges.
- Reconèixer les veus i els instruments en diversos contextos sonors, descriure'n les principals funcions, atenent a diferents classificacions.
- Proposar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant la percepció reflexiva i la sensibilització.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

- Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, utilitzant els elements del llenguatge musical i altres representacions gràfiques, i valorar l'assaig com a espai d'escolta i aprenentatge.
- Crear diferents propostes musicals i improvisacions, afavorint el respecte i el sentit crític.

- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.
- Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades per a potenciar la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

- Analitzar els processos de creació, edició i difusió, així com les professions que intervenen en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Dissenyar projectes musicals i interdisciplinaris a partir de les fases amb una valoració tant el procés com el resultat, argumentant les conclusions adoptades.
- Utilitzar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics com a mitjà de cohesió i participació activa.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

- Buscar informació i recursos musicals en diferents mitjans digitals de manera contrastada i amb l'anàlisi i la valoració de les diferències.
- Utilitzar recursos digitals de manera individual o col·lectiva per a la percepció, la creació, la interpretació, la gravació i/o l'edició musical de les produccions creades.
- Practicar un consum digital responsable de recursos i productes musicals, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

I, a més, com a **Competència Transversal que té a veure amb els valors i les actituds**

- Participar en situacions d'aprenentatge que reforcen la imatge d'un alumnat responsable, solidari, compromès i amb sensibilitat, una imatge maltractada i manipulada en la majoria de mitjans de comunicació, normalment més preocupats pels aspectes negatius de l'educació que pels que realment importen i ens permeten avançar i créixer.
- Participar en situacions d'aprenentatge on la relació professorat-alumnat es fa més fluida, més directa, i això influeix en el desenvolupament diari del curs.
- Participar en situacions d'aprenentatge on se senten protagonistes positius del seu procés d'aprenentatge.
- Participar en situacions d'aprenentatge que produeixen una situació de dependència entre l'alumnat i el professorat totalment ideal i única. L'alumnat confia cegament en les indicacions i en el treball previ del seu professorat mentre que el professorat depèn absolutament de la responsabilitat del seu alumnat, ja que són al cap i a la fi els que donen la cara davant del públic. S'aconsegueix així una admiració i un reconeixement mutu prou inusual que compensa amb escreix l'esforç realitzat.

- Participar en situacions d'aprenentatge que els permet entendre la música, i en general el fet artístic com una cosa viva, directa i del que poden ser partícips.
- Participar en situacions d'aprenentatge que augmenten la seua autoestima.

5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació, utilitzant diferents models. Com exemple, el següent:

Nom: Cognom:	ESCOLTAR		CANTAR		TOCAR		BALLAR		DRAMATI- TZAR		CREAR	
	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No
Atén a les explicacions?												
Participa amb ganes?												
Té cura del material?												
Respecta als companys /nyes												
S'esforça per entendre-ho?												
Ho entén però li costa dur-ho a la pràctica?												
Ho entén i ho fa bé?												
Ho entén i ho fa molt bé?												
Participa en les creacions en grup?												

- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat.
- També fem servir qüestionaris per avaluar els sabers conceptuals i enregistraments d'àudio i vídeo per avaluar interpretacions vocals, instrumentals i corporals.

EXEMPLE D'AUTOAVALUACIÓ:

Nom i Cognoms:

REFLEXIONE I M' AVALUE A MI MATEIX (1ª Avaluació)

He après els següents conceptes musicals: (anirem escrivint tots els que han anat apareixent), per exemple:
 Monorítmia/Polirítmia
 Noms dels Instruments de l'Aula
 Tipus de veus masculines i femenines

He interpretat les partitures següents:

en Conjunt Instrumental

en Ukelele

en Percussió Corporal

He tocat amb els instruments següents:

He cantat les cançons:

.....

He vivenciat a través de la percussió i del moviment corporal diferents ritmes i acompanyat la cançó, i

Crec que domine tota la percussió corporal de la cançó
 Crec que domine part de la percussió corporal de la cançó
 Em costa molt fer la percussió corporal de la cançó

	GENS	POC	PROU	MOLT
He participat en totes les activitats				
He portat el material				
M'he esforçat a escoltar, entendre i aprendre				

Comprenc els elements del llenguatge musical treballat				
He sigut respectuós/sa amb els companys i companyes				
He respectat el material de l'aula				
He col·laborat en l'aprenentatge d'altres companys i companyes				
He consultat els dubtes amb la professora				

El meu aprenentatge: ☐ Ha de millorar ☐ És adequat ☐ És molt satisfactori	Les classes m'han resultat: ☐ Pesades i amb activitats complicades que no podia seguir ☐ Lleugeres i amb activitats variades i amb diferents nivells de dificultat	La professora: ☐ Ha atès més a l'alumnat que té majors capacitats per a la música ☐ Ha atès per igual a tot l'alumnat
---	--	---

La meua autoavaluació és (nota numèrica)

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

La millor mesura amb la que comptem en el nostre IES és el desdoblament de cinc grups en vuit, pel fet que aprofitem les hores del PAM per a reduir la ratio a grups de vint alumnes. Això ens permet conèixer-los i atendre'ls de manera més personal i, a més, ajuda a la socialització de l'alumnat.

Cal:

1. Determinar els factors que dificulten la inclusió de l'alumnat i detectar el tipus d'alumnat que tenim (El Departament d'Orientació ens facilita esta informació)
2. Identificar barreres: d'accés, de participació, d'aprenentatge.
3. Prendre mesures d'inclusió:
 - De nivell II (Generals), diferenciant aquelles a les quals pot arribar el màxim d'alumnat, de les que sols assoleixen uns pocs.
 - De nivell III o IV (Individuals) que impliquen ajustos com: prioritjació del saber, augment del temps i altres mesures individuals que cal analitzar.

La diversitat a l'aula pot materialitzar-se bàsicament de quatre formes: *diversitat cultural, diversitat d'interessos, diversitat de capacitats i aptituds*, i, presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*.

Des de l'àrea de música s'ha de donar resposta a les necessitats educatives que planteja aquesta diversitat dintre de l'aula. Els materials utilitzats estan dissenyats per oferir possibilitats diversificades, encara que serà el/la professor/a, amb una actitud oberta i receptiva, qui capte aquesta realitat canviant, i oferte solucions variades i adaptades a cada cas.

Les estratègies per possibilitar una correcta atenció a la diversitat seran les següents:

a) Pel que fa a la *diversitat cultural, diversitat d'interessos i diversitat de capacitats i aptituds*:

- Activitats d'aprenentatge variades i amb gran possibilitat de canvi de rols, de manera que permeti diferents modalitats o vies d'aprenentatge i diferents graus de dificultat.
- Materials didàctics variats i flexibles.
- Diferents maneres d'agrupament d'alumnat, combinant el treball individual amb el treball col·lectiu i amb xicotets grups heterogenis, així com tutoritzacions per parelles.
- La diversitat d'instruments musicals així com de línies musicals, que ofereix el repertori de l'aula, facilitaran solucions a les diferents capacitats tècniques i de coneixements dins d'una mateixa classe.
- Adaptacions curriculars significatives o no significatives en funció de les específiques necessitats de l'alumnat.
- Activitats de reforç i ampliació.

b) Pel que fa a la presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*:

Alumnat amb diversitat funcional auditiva:

Donada la importància del sentit de l'oïda per al desenvolupament de la matèria i en general per a l'educació musical, es proposa:

1. Presa de contacte amb el fenomen sonor, a través de la vibració.
2. Sensacions i efectes produïts per la música a través del sentit del tacte.
3. Desenvolupament psicomotriu i experimentació amb el ritme, com a sensació i velocitats.
4. Timbre. Reconeixement visual dels distints instruments.
5. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes alçades, per mitjà de la major o menor velocitat de vibració.
6. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes intensitats, per mitjà de la major o menor amplitud d'ona.
7. S'adaptarà el bloc de continguts, que contempla l'expressió vocal i la pràctica instrumental.

c) Alumnat amb diversitat funcional física:

Aquell alumnat que tinga alguna discapacitat física que els impedisca la pràctica de l'instrument escolar (Flauta dolça Soprano i/o Ukelele), optaran per l'instrumental ORFF, podent ser instrument d'afinació determinada (xilòfons, Metal·lòfons ...) o d'afinació indeterminada (claus, cabasseta, pandero, pandereta, triangle) A més, s'adaptarà el repertori, tant a nivell de pràctica instrumental individual com de les seues funcions dins del conjunt instrumental. En el cas d'alumnat amb diversitats funcionals físiques que els impossibiliten la pràctica dels instruments musicals, se suprimirà el bloc de continguts corresponent a la pràctica instrumental per a desenvolupar la resta dels continguts.

En el Departament de Música, a més, afegim una sèrie de mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Plantejar les activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que tothom pugui arribar als mínims exigits per assolir-les.
- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres persones que canten en la mateixa tessitura per tal d'imitar-les i evitar la desafinació i el cantar de gola.
- Contribuir des de la nostra àrea a la millora de la coordinació psicomotriu, tractant que l'alumnat toque amb dues mans i repartint les parts de les interpretacions segons la seua dificultat, de manera que les partícels s'adaptin al nivell de cada alumne o alumna.
- Cadascú/na arriba on pot i valorem el desenvolupament de manera individual, donant molta importància a l'esforç, l'actitud i el comportament.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats en general, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.
- Fer activitats de treball en parelles, mesclant a l'alumnat per nivell de capacitats, de manera que puguin ajudar-se entre sí.
- Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per a les activitats en xicotets grups.
- Tot l'alumnat ha de poder participar en situacions d'aprenentatge que desenvolupen l'Escolta activa, Cantar, Tocar, Ballar, Conèixer els conceptes i els elements de la música corresponents a l'etapa educativa en la que es troben i Reflexionar sobre els objectius i capacitats que es volen aconseguir amb les activitats proposades.
- Tot l'alumnat té dret a conèixer prèviament els ítems d'avaluació exigits per a cada situació d'aprenentatge proposada.

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música* (3r ESO)

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.2.)	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ	
1. Analitzar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries de diferents èpoques i estils a través de la percepció activa, relacionant-ne els elements estructurals i tècnics, amb sentit crític i valorant la diversitat cultural que representen.	BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI	CE1.1. Anàlitzar les característiques de propostes musicals i multidisciplinàries de gèneres, èpoques i estils diferents a partir dels elements estructurals i tècnics relacionant-les entre si i valorant-ne la diversitat.	Registre d'activitats diàries:	Mesures de Nivell II i III: Adaptacions curriculars i metodològiques que tinguen en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats, permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat).	
	SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals	CE1.2. Argumentar judicis crítics sobre propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, de manera oral o escrita, amb actitud oberta i terminologia adequada.	- Escoltar - Llegir - Escriure - Cantar - Ballar - Dramatitzar - Crear		
2. Relacionar els elements del so, les característiques i les representacions gràfiques, els instruments i la veu a partir de l'anàlisi auditiva i visual, amb el plantejament de solucions a les agressions acústiques de l'entorn.	SB1.2 (CE1, CE2 i CE5) Elements del so i Estructura Musical	CE1.3. Apreciar la riquesa del patrimoni musical de diferents èpoques i estils, reconèixer-ne les funcions i característiques, i respectant-ne la diversitat.	a través de: - L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació - Rúbriques - Qüestionaris - Produccions escrites - Enregistraments d'àudio i vídeo - Escales de valoració - Produccions escrites I tenint en compte: - Avaluació del professorat - Avaluació entre pares - Autoavaluació	Supervisió per part del professorat per a ajudar a planificar-se i a organitzar-se Acompanyament emocional i en habilitats socials Seguiment de l'assistència Seguiment personalitzat del treball escolar Observació i informació al Departament Orientació	
		CE2.1. Anàlitzar autònomament les qualitats del so, de manera combinada, les característiques i la representació gràfica, utilitzant el llenguatge musical i altres llenguatges.			
		CE2.2. Reconèixer les veus i els instruments en diversos contextos sonors, descriure'n les principals funcions, atenant a diferents classificacions.			
3. Construir propostes musicals basades en la interpretació, improvisació i experimentació a partir de les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals mitjançant processos individuals i col·lectius.	BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREATIÓ	CE2.3. Proposar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim, mitjançant la percepció reflexiva i la sensibilització.	- Avaluació del professorat - Avaluació entre pares - Autoavaluació	Seguiment de l'assistència Seguiment personalitzat del treball escolar	
		SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva			CE3.1. Interpretar propostes musicals de manera individual i grupal, utilitzant els elements del llenguatge musical i altres representacions gràfiques, i valorar l'assaig com a espai d'escolta i aprenentatge.
		CE3.2. Crear diferents propostes musicals i improvisacions, afavorint el respecte i el sentit crític.			
		CE3.3. Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.			
4. Crear projectes musicals i interdisciplinaris mitjançant el disseny, planificació i realització dels mateixos, experimentant amb diferents rols, desenvolupant la capacitat crítica, amb una valoració tant del procés com del resultat.	SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics	CE3.4. Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades per a potenciar la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.	- Avaluació del professorat - Avaluació entre pares - Autoavaluació	Seguiment de l'assistència Seguiment personalitzat del treball escolar	
		CE4.1. Anàlitzar els processos de creació, edició i difusió, així com les professions que intervenen en projectes musicals i interdisciplinaris.			
		CE4.2. Dissenyar projectes musicals i interdisciplinaris a partir de les fases amb una valoració tant el procés com el resultat, argumentant les conclusions adoptades.			
5. Aplicar recursos digitals a l'escolta, la interpretació, la investigació, la creació i la difusió de produccions		CE4.3. Utilitzar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics com a mitjà de cohesió i participació activa.			
		CE5.1. Buscar informació i recursos musicals en diferents mitjans digitals de manera contrastada i amb l'anàlisi i la valoració de les diferències.			

ús de produccions musicals, adoptant una actitud responsable i d'acord amb la normativa vigent.	CE5.2 Utilitzar recursos digitals de manera individual o col·lectiva per a la percepció, la creació, la interpretació, la gravació i/o l'edició musical de les produccions creades.	
	CE5.3. Practicar un consum digital responsable de recursos i productes musicals, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.	

1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* de 3r d'ESO (a completar al llarg del curs)

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
Aprendre els noms dels companys/es a través d'un joc col·lectiu de percussió corporal	Utilitzar tècniques d'interpretació musical i corporal per conèixer-nos	Aula de música	Setembre: 1ª Setmana	Cadires en cercle	Assabentar-se que tothom enten les regles del joc

2ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

3ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACI Ó DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

***TALLER D'APROFUNDIMENT
ARTÍSTIC***

OPTATIVA DE 4rt D'ESO

**PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL
DEPARTAMENT DE MÚSICA
CURS 2024-25**

**Departament de Música
IES Violant de Casalduch**

Basada en el Decret 107/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual s'estableix l'Ordenació i el Currículum de l'Educació Secundària Obligatoria (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana)

Índex:

1. Taller d'Aprofundiment Artístic (Optativa de 4rt d'ESO)

1.1. Concreció de les Competències Específiques

1.2. Selecció dels Sabers Bàsics

1.3. Situacions d'Aprenentatge

1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Taller d'Aprofundiment Artístic*

1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Taller d'Aprofundiment Artístic* (a completar al llarg del curs)

1. Taller d'Aprofundiment Artístic

És una assignatura optativa d'obligada oferta per a 4rt d'ESO. La nostra proposta pedagògica consisteix en plantejar-la com un **Projecte Artístic** anomenat **Com Sona l'ESO (CSE)**.

CSE és una trobada anual d'alumnat i professorat de música d'instituts de secundària públics que durant quatre dies conviuen per dur a terme diferents reptes musicals.

Es tracta d'un projecte artístic que, com a eina de transformació educativa i social, compta amb el compromís de gran part de la comunitat educativa. En CSE participa l'alumnat i professorat de música, famílies, equips directius i professorat acompanyant d'altres àrees.

Un projecte que desenvolupa l'exploració i experimentació sonora des de la relació de la música amb altres llenguatges artístics: Música i Literatura; Música i Dansa; Música i Teatre.

Un projecte que, a través de la creativitat musical, aprofundeix en estils i corrents artístiques del segle XX amb diferents formes d'apropar-se al coneixement i les possibilitats del so; que permet l'aproximació al món dels tècnics de so; l'experimentació, en viu, de la sonorització d'un cor i l'enregistrament d'un projecte artístic.

Un projecte que potencia la participació, l'esforç i el respecte front a propostes artístiques pròpies i alienes.

Un projecte on els sabers bàsics es plantegen des de la perspectiva del context social i cultural, abordant el bloc d'Interpretació i Creació des del fenomen musical, en la versió més vivencial, basada en la improvisació, l'experimentació i la creació,

mitjançant l'expressió vocal, instrumental i corporal, i la realització d'un projecte artístic i multidisciplinari, amb el suport de les noves tecnologies.

1.1. Concreció de les Competències Específiques

CE1: Identificar els elements compositius, estructurals i comunicatius de creacions sonores i interdisciplinàries contemporànies, i valorar críticament la seva dimensió estètica.

En CSE l'obra de cada edició s'analitza en classe, aprofundint en el reconeixement i la relació dels elements estructurals i tècnics que configuren les propostes artístiques treballades.

CE2: Analitzar els elements sonors de l'entorn més proper mitjançant l'escolta activa i explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística.

En CSE, cal tindre consciència de l'entorn sonor on identificar elements que serveixen d'inspiració en la creació musical i artística. I també cal fomentar l'escolta activa i l'anàlisi dels elements sonors que configuren l'entorn proper per explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística, a través de la investigació, experimentació i transformació sonora dels seus elements.

CE3: Interpretar peces de música urbana i creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i no convencionals, amb el suport del llenguatge musical i partitures gràfiques, de manera individual i col·lectiva.

En cada edició de CSE, la interpretació musical constitueix un pilar fonamental per a l'aprenentatge. Esta interpretació es realitza mitjançant l'ús de la veu, el cos i els instruments. El llenguatge musical i de partitures gràfiques serveix de suport per a l'aprenentatge de les diferents produccions artístiques, que compten amb tasques individuals d'estudi per part de l'alumnat i de tasques col·lectives a les aules de cada centre participant i durant els tres dies de trobada.

CE4: Realitzar improvisacions guiades musicals o interdisciplinàries, utilitzant llenguatges gestuals i gràfics, a través de processos individuals i col·lectius.

En CSE, durant el procés de preparació i formació, es possibilita un entorn de confiança en el que l'alumnat pot expressar-se lliurement sense penalitzar l'error i es generen oportunitats per crear noves propostes. El procés d'improvisació és guiat i va acompanyat de recursos que faciliten la seva realització, especialment en les fases inicials. Entre els elements que poden servir de suport en aquest acompanyament, destaquen els llenguatges gestuals i gràfics que faciliten la connexió entre els diferents codis artístics. El desenvolupament d'aquesta competència afavoreix la interacció, l'empatia i el respecte entre els participants, alhora que fomenta la reflexió crítica sobre les creacions produïdes i la pròpia identitat cultural.

CE5: Crear i posar en escena projectes sonors i interdisciplinaris, individuals i col·lectius, mitjançant l'ús de diversos llenguatges artístics, assumint diferents rols en les fases i valorant tant el procés com el resultat.

El desenvolupament d'aquesta competència implica el reconeixement del potencial comunicatiu que ofereix el món sonor, en què l'alumnat es pot expressar lliurement amb el suport de llenguatges musicals, corporals, textuais, gestuals, plàstics, visuals i audiovisuals. És la competència específica que millor defineix el tarannà del projecte Com Sona l'ESO; projecte que es desenvolupa durant tot el curs escolar i que culmina en un espectacle artístic (musica-dansa-dramatització-arts plàstiques-poesía) on participen 1500 adolescents juntament amb el seu professorat.

CE6: Emprar recursos digitals en processos de creació sonora i interdisciplinària, incorporant-hi les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques, amb actitud reflexiva i respectant la normativa vigent d'ús i difusió.

En CSE, els recursos digitals es presenten com un mitjà i no com un fi en si mateix, a través de l'ús adequat d'aplicacions, aprenentatges i programes d'edició de partitures, enregistrament i edició d'àudio. Aquesta competència específica, que té un caràcter transversal en els processos d'anàlisi i creació, afavoreix les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques. A més, en CSE es respecten els drets de propietat intel·lectual, escollint les llicències d'ús pertinents.

1.2. Selecció dels Sabers Bàsics

Amb el Projecte Artístic Com Sona l'ESO anem a treballar de forma integrada els dos blocs en què es distribueixen els sabers bàsics de l'assignatura ***Creativitat Musical*** perquè ambdós s'interrelacionen i el currículum permet treballar-ho amb un enfocament global.

Estos dos blocs són: *Percepció i Anàlisi*, que fa referència als sabers que es treballen des de la vessant perceptiva del so, i *Interpretació i Creació*, que es refereix a l'ús de diferents llenguatges per a la improvisació, l'experimentació, la interpretació i la creació.

Cadascun d'estos blocs queda detallat en el currículum en dos subblocs:

- Els sabers de percebre i analitzar queden contemplats en el subbloc Contextos musicals i culturals amb l'anàlisi d'obres, estils i corrents de Vanguardia; l'evolució de la seua notació; i propostes artístiques inspirades en el seu entorn sonor, amb el suport de notacions gràfiques convencionals i no.
- Els sabers relacionats amb les possibilitats que ofereix el tractament del so i els objectes sonors de l'entorn per a la producció de creacions artístiques queden contemplats en el subbloc Elements del so i estructura musical.
- Els sabers relacionats amb la lectura musical, sonorització, creació de lletres, composició, improvisació guiada i experimentació queden contemplats en el subbloc Expressió individual i col·lectiva.

- Els sabers relacionats amb l'elaboració de produccions artístiques i en la participació activa de l'alumnat en totes les seues fases queden contemplats en el subbloc Projectes artístics.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE1 i CE2):

- Evolució de la música i de la dansa occidental. Obres de diferents estils i períodes històrics des dels inicis fins a la música actual.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.
- Patrimoni musical de la Comunitat Valenciana. Estils, danses, esdeveniments i manifestacions.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- Classificació dels gèneres musicals i escènics.
- Els gèneres en diferents contextos històrics.
- Formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Agrupacions vocals i instrumentals representatives al llarg dels diferents períodes històrics.
- Organologia de música popular urbana.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- Reconeixement de veus i instruments en obres de diferents èpoques i estils.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements del so i estructura musical* (relacionats amb totes les CE1, CE2 i CE5):

- Escolta activa. Pautes d'atenció, percepció i memòria.
- Recursos rítmics i melòdics: síncope, contratemps i valors irregulars.
- Escales musicals. Intervals.
- L'harmonia: armadures bàsiques i graus tonals. L'acord.
- Textures musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques.

- Formes musicals dels diferents gèneres i estils en les diferents èpoques, gèneres i estils.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE3 i CE4):

- Obres vocals a una i diverses veus, *a cappella* o amb acompanyament instrumental. Repertori vocal. La memòria musical en la producció vocal.
- Progressions bàsiques d'acords. El xifratge internacional.
- Obres instrumentals d'interpretació individual i grupal. Repertori instrumental polifònic. La memòria musical i l'aprenentatge per imitació.
- La cura i el manteniment dels instruments.
- La construcció d'instruments senzills a partir de materials de l'entorn.
- El text musical. Creació de textos musicals.
- La improvisació sobre pautes prèviament establides. L'experimentació, l'exploració sonora i la sonorització.
- Elements bàsics de la notació musical i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la pràctica.
- El cos com a mitjà d'expressió.
- Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació.
- Danses de diferents èpoques històriques i de música popular urbana.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE3, CE4 i CE5):

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.
- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.
- Recursos digitals i de les TIC aplicats a la interpretació, la creació i la gravació.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en les diferents propostes artístiques.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

1.3. Situacions d'Aprenentatge

Del professorat:

- Treball sota els paràmetres de la creativitat i la innovació.
- Treball en equip amb altres companys i companyes.
- Situacions d'apropament de la realitat escolar a la societat.
- Interacció entre el professorat de música de 70 instituts i el professorat d'altres àrees.
- Aprenentatges en situacions properes a la realitat.
- Participació en una TROBADA que suposa una motivació per al professorat i l'alumnat en el dia a dia.
- Situacions d'enriquiment personal, social, cultural, artístic i professional.
- Situacions que desenvolupen la capacitat organitzativa en un aspecte que va més enllà de l'ensenyança formal.
- Formes de relació entre professorat i alumnat que suposen un canvi positiu que perdura en l'esdeveniment diari en l'aula.

De l'alumnat:

- Situacions d'aprenentatge a l'aula que generen un entorn de confiança en el que l'alumnat pot expressar-se lliurement sense penalitzar l'error i es generen oportunitats per crear noves propostes. El procés d'improvisació és guiat i va acompanyat de recursos que faciliten la seva realització, especialment en les fases inicials.
- Tot l'alumnat, independentment de la seua formació musical participa, com a cor, en un concert multitudinari, envoltat de 1200 protagonistes del mateix. I ho fa per a altres adolescents, les seues famílies i públic en general
- L'alumnat que cursa estudis musicals fora de l'institut forma una gran banda de música on té cabuda qualsevol tipus d'instrument (instruments de vent, fusta, corda o percussió de conservatori, junt amb altres tradicionals com dolçaines valencianes, gralles catalanes o sacs de Gemecs mallorquins, altres ètnics com Djembés o darbukes i instruments elèctrics com guitarres, baixos elèctrics o sintetitzadors). En els arranjaments de les peces que interpretarem en el concert s'intenta donar cabuda a tots ells. Es tracta d'una agrupació de al voltant de 125 instrumentistes.
- L'alumnat que estudia dansa de diferents estils o gimnàstica artística participa com a cos de ball en la producció artística.
- Treball conjunt de la gent formada musicalment fora de les aules i l'alumnat que només fan música en Secundària.
- Treball conjunt de la gent formada en dansa fora de les aules i l'alumnat que només fan música en Secundària.

- La majoria de xics i xiques experimenten, per primera vegada en les seues vides, les sensacions que produeix estar damunt de l'escenari, i el fet que són altres els que acudeixin a escoltar-los. El sentiment immediat que esta situació genera en l'adolescència és el de responsabilitat, assumida i compartida junt amb els seus companys i companyes. Enfront d'esta responsabilitat, aporten treball, concentració i camaraderia, així com les ganes de demostrar que saben i poden fer-ho molt bé.
- Al llarg dels dies de la Trobada són espectadors i espectadores de variades actuacions en directe, a més dels assajos i els concerts que realitzen i protagonitzen. Normalment la música la senten a través de reproductors o la televisió. La música i l'art es converteix en un fet directe, viu.
- Participació en una mostra de danses tradicionals realitzades en una plaça de la ciutat que ens acull i on es produeix el primer contacte amb la població.
- Realització d'un "*concert itinerant*" pels carrers de la ciutat que acull la TROBADA, a càrrec de l'alumnat participant, en el que estos es converteixen en un escenari obert, en una aula sense parets on l'alumnat de cada institut pot mostrar les seues propostes musicals tant als seus companys com a tota la ciutadania.
- La Trobada CSE és un magnífic expositor on mostrar el treball del nostre alumnat. Al llarg dels dies que convivim, es creen espais on els instituts participants poden mostrar el que es cou entre les seues parets: balls, danses, grups de *rock*, *folk* o Big bands.
- Tant el so com les imatges del concert són gravats en directe. Més de 70 micròfons i 8 càmeres de cine per a enregistrar este esdeveniment, deixant constància d'ell en un enregistrament que cada any esperen tots els participants amb ànsia.

Situacions d'aprenentatge facilitadores per aconseguir el Perfil d'Eixida cap a una societat democràtica :

- CSE Potència l'apropament de l'escola a la realitat social i de la societat a la realitat escolar.
- COM SONA l'ESO des del seu naixement ha intentat canalitzar i donar forma a una sèrie d'inquietuds, que d'una altra manera hagueren mort dins de les aules. En esta idea de mostrar i compartir les nostres experiències, ha estat sempre present la intenció de buscar el que per a tots nosaltres és el sentit real de l'art musical, és a dir, fer música amb el nostre alumnat i mostrar-ho a la ciutadania, com un acte col·lectiu de crear, compartir i sobretot millorar des de dins cap a fora, és a dir, de l'experiència sensorial a la teoria, de l'aula al carrer.
- Implicació de la població que acull la TROBADA, que canvia cada any. Hem visitat grans ciutats com Barcelona, Mallorca o València, junt amb pobles més xicotets: Ontinyent, l'Hospitalet de l'Infant, Torrent, Gandesa, Aielo de

Malferit, Benicàssim, Carcaixent, Dènia, L'Ametlla de Mar, Morella, Cocentaina, Xàbia, Altea i Castalla. I en cada un d'ells les seues gents i les seues institucions ens han fet sentir com a casa, facilitant-nos tot allò que estava en les seues mans i donant-nos el seu suport i el seu aplaudiment constantment.

- Les famílies també formen part de la TROBADA, donant el seu suport any rere any a este projecte. Són capaços de fer 1000 quilòmetres amb autobús per a poder veure el concert final i donar el seu suport i reconeixement al treball dels seus fills i filles. Se senten molt orgulloses i, any rere any, ens presten tot el seu suport.
- TROBADA és convivència: al llarg de quatre dies de TROBADA, 1500 joves mengen junts, dormen junts, assagen junts, es diverteixen junts... i són tot un exemple de convivència. Mai hi ha hagut cap incident o altercat sinó més bé, tot el contrari. Les autoritats i la gent dels pobles i ciutats on han tingut lloc les diferents trobades, sempre ens han felicitat pel bon comportament de l'alumnat.

1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

- Analitzar en classe l'obra de cada edició, aprofundint en el reconeixement i la relació dels elements estructurals i tècnics que configuren la proposta artística treballada.
- Participar en situacions d'aprenentatge que permeten un enriquiment del bagatge musical i educatiu de l'alumnat, formant-los i preparant-los per a ser més crítics i conscients de l'art en les seues vides, no sols com a element lúdic sinó com a element de relació social i multicultural.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

- Tindre consciència de l'entorn sonor on identificar elements que serveixen d'inspiració en la creació musical i artística.
- Fomentar l'escolta activa i l'anàlisi dels elements sonors que configuren l'entorn proper per explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística, a través de la investigació, experimentació i transformació sonora dels seus elements.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

- Participar com a cor en el muntatge i l'estrena d'un projecte artístic actual; interpretació que es realitza mitjançant l'ús de la veu i la dramatització corporal.
- Participar com a cos de ball en el muntatge d'un projecte artístic actual; interpretació que es realitza mitjançant l'ús de diferents estils de dansa.
- Participar com a grup instrumental en el muntatge d'un projecte artístic actual; interpretació que es realitza mitjançant l'ús de l'instrument que estudia cadascun de l'alumnat participant.

- Llegir partitures convencionals i partitures gràfiques que serveixen de suport per a l'aprenentatge de les diferents produccions artístiques i que compten amb tasques individuals d'estudi per part de l'alumnat i de tasques col·lectives a les aules de cada centre participant i durant els tres dies de trobada.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

- Participar, de forma activa i amb ganes, en activitats a l'aula que generen un entorn de confiança per realitzar improvisacions guiades.
- Fer ús de la veu per cantar i del cos per dramatitzar les accions i situacions de l'obra que s'està preparant, interactuant amb altres companys i companyes per mostrar un espectacle de qualitat.
- Participar en activitats que afavoreixen la interacció, l'empatia i el respecte entre els participants.
- Participar en activitats que faciliten la connexió entre els diferents codis artístics: música (cantar i tocar), dansa, dramatització (expressió corporal).

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

- Expressar-se lliurement amb el suport de llenguatges musicals, corporals, textuais, gestuals, plàstics, visuals i audiovisuals.
- Participar activament, amb compromís i ganes en el muntatge d'un projecte artístic .

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 6 (CE6):

- Aprendre programes d'edició de partitures, enregistrament i edició d'àudio per a poder crear projectes artístics.

I, a més, com a Competència Transversal que té a veure amb els valors i les actituds

- Participar en situacions d'aprenentatge que reforcen la imatge d'un alumnat responsable, solidari, compromès i amb sensibilitat, una imatge maltractada i manipulada en la majoria de mitjans de comunicació, normalment més preocupats pels aspectes negatius de l'educació que pels que realment importen i ens permeten avançar i créixer.
- Participar en situacions d'aprenentatge on la relació professorat-alumnat es fa més fluida, més directa, i això influeix en el desenvolupament diari del curs.
- Participar en situacions d'aprenentatge on se senten protagonistes positius del seu procés d'aprenentatge.
- Participar en situacions d'aprenentatge que produeixen una situació de dependència entre l'alumnat i el professorat totalment ideal i única. L'alumnat confia cegament en les indicacions i en el treball previ del seu professorat mentre que el professorat depèn absolutament de la responsabilitat del seu alumnat, ja que són al cap i a la fi els que donen la

cara davant del públic. S'aconsegueix així una admiració i un reconeixement mutu prou inusual que compensa amb escreix l'esforç realitzat.

- Participar en situacions d'aprenentatge que els permet entendre la música, i en general el fet artístic com una cosa viva, directa i del que poden ser partícips.
- Participar en situacions d'aprenentatge que augmenten la seua autoestima.

1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació, utilitzant diferents models. Com exemple, el següent:

Nom: Cognom:	ESCOLTAR		CANTAR		TOCAR		BALLAR		DRAMATI- TZAR		CREAR	
	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No	Si	No
Atén a les explicacions?												
Participa amb ganes?												
Té cura del material?												
Respecta als companys /nyes												
S'esforça per entendre-ho?												
Ho entén però li costa dur-ho a la pràctica?												
Ho entén i ho fa bé?												
Ho entén i ho fa molt bé?												

Participa en les creacions en grup?												
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat. Per exemple (exemples d'altres assignatures del departament, que s'actualitzaran quan se dissenyen per a aquestes):

EXEMPLE D'AUTOAVALUACIÓ:

Nom i Cognoms:

REFLEXIONE I M'AVALEU A MI MATEIX (2ª Avaluació)

<p>He après les següents cançons: Soc capaç de: cantar-les amb karaoke ☐ cantar-les sense karaoke ☐ No em sento capaç de cantar-les ☐</p>
<p>He interpretat les partitures següents:</p> <p><i>Nom de la cançó</i> en Conjunt Instrumental ☐ <i>Nom de la cançó</i> en Ukelele ☐ <i>Nom de la cançó</i> en Percussió Corporal ☐</p> <p>He tocat amb els instruments següents:</p>
<p>Vaig poder participar en la tria de les cançons de Com Sona l'ESO per treballar-les a classe perquè me les havia escoltat quan ens ho posaren per a deures de casa</p> <p>Si que ho vaig fer ☐ No ho vaig fer ☐</p>
<p>He vivenciat a través de la percussió i del moviment corporal diferents ritmes i acompanyat la cançó <i>Quan tot s'enlaira</i>, i</p> <p>Crec que domine tota la percussió corporal de la cançó ☐ Crec que domine part de la percussió corporal de la cançó ☐ Em costa molt fer la percussió corporal de la cançó ☐</p>

	GENS	POC	PROU	MOLT
He participat en totes les activitats				
He portat el material				
M'he esforçat a escoltar, entendre i aprendre				
Comprendc els elements del llenguatge musical treballat				
He sigut respectuós/sa amb els companys i companyes				
He respectat el material de l'aula				
He col·laborat en l'aprenentatge d'altres companys i companyes				

He consultat els dubtes amb la professora				
He respectat les normes de seguretat (distància amb els companys/es) i higiene establertes per la situació sanitària que vivim degut al COVID-19				

El meu aprenentatge:	Les classes m'han resultat:	La professora:
☐ Ha de millorar	☐ Pesades i amb activitats complicades que no podia seguir	☐ Ha atès més a l'alumnat que té majors capacitats per a la música
☐ És adequat	☐ Lleugeres i amb activitats variades i amb diferents nivells de dificultat	☐ Ha atès per igual a tot l'alumnat
☐ És molt satisfactori		

La meua autoavaluació és (nota numèrica)

EXEMPLE D'AVUACIÓ ENTRE IGUALS I DEL PROFESSORAT:

TREBALL EN EQUIP (Avalua grup)

CRITERIS D'AVUACIÓ	EXCEL·LENT	NOTABLE	BÉ	SUFICIENT
ACTITUD CORPORAL	Tots/es participen activament, centrats/des en el que fan i mostren la força d'aquest tipus de dansa. IMPOSEN ESPECTACULARMENT	En conjunt, els falta algo de força però, tot i així, IMPOSEN	En conjunt hi ha una part millor que l'altra i IMPOSEN POC	En conjunt, es veu la dansa dèbil, SENSE CREDIBILITAT.
COMPRESIÓ DEL TEXT I TRIA DELS MOVIMENTS O POSICIONS	S'entén el que diuen i els moviments/posicions ho reforcen perquè són molt adients	S'entén el que diuen però no hi ha un bon reforç corporal perquè els moviments/posicions no són del tot adients	S'entén el que diuen però els moviments/posicions no reforcen les paraules	No s'entén molt bé el text i els moviments/posicions no reforcen les paraules
RESULTAT FINAL DE LA DANSA	La Dansa és dinàmica, amb canvis de ritme i intensitat. El resultat ha estat espectacular	La Dansa és dinàmica. Hi ha canvis d'intensitat però no de ritme. EL resultat ha estat prou bé	Hi ha una part millor que l'altra, amb canvis d'intensitat i/o ritme. El resultat és que ha decaigut o ha creixcut.	No han sabut aprofitar el temps i el resultat és sols passable, sense canvis d'intensitat i ritme.

GRUP	ACTITUD CORPORAL	COMPRESIÓ DEL TEXT I TRIA DELS MOVIMENTS O POSICIONS	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	NOTA QUANTITATIVA
Nom,Cognoms	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	

GRUP	ACTITUD CORPORAL	COMPRENSIÓ DEL TEXT I TRIA DELS MOVIMENTS O POSICIONS	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	NOTA QUANTITATIVA
Nom,Cognoms	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	

GRUP	ACTITUD CORPORAL	COMPRENSIÓ DEL TEXT I TRIA DELS MOVIMENTS O POSICIONS	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	NOTA QUANTITATIVA
Nom,Cognoms	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	EXCEL·LENT ☐ NOTABLE ☐ BÉ ☐ SUFICIENT ☐	

També fem servir qüestionaris per avaluar els sabers conceptuals i enregistraments d'àudio i vídeo per avaluar interpretacions vocals, instrumentals, corporals i performances.

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

La millor mesura amb la que comptem en el nostre IES és el desdoblament de cinc grups en set, pel fet que aprofitem les hores del PAM per a reduir la ratio a grups de vint alumnes. Això ens permet conèixer-los i atendre'ls de manera més personal i, a més, ajuda a la socialització de l'alumnat.

El Departament d'Orientació ens ha facilitat una serie de mesures a tenir en compte, de caràcter general i aplicables a totes les matèries, que contempen mesures de nivel II i III i mesures de nivel IV:

- Adaptacions en metodologia, activitats, materials didàctics i proves i instruments d'avaluació.
- Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- Tutories personalitzades.
- Ensenyament intensiu del valencià amb adaptacions.
- Reforç en aula comuna amb docència compartida.
- Deixar anar al bany quan l'alumnat afectat ho demane.

- Activació del protocol per a la intervenció en autolesions. Seguiment USMIA i SS.SS.

I Orientacions per als/les docents:

- Acompanyament emocional personalitzat i tutories individualitzades.
- Realitzar adaptacions curriculars i d'accés, que faciliten l'aprenentatge significatiu, reforçant els processos bàsics: comprensió, expressió, generalització... juntament amb una adequada organització personal, adequant el ritme per a aconseguir millors competències..
- Treballar els processos metacognitius i les funcions executives (memòria operativa, planificació, seqüenciació de passos, supervisió i valoració de processos...) i fomentar bones relacions interpersonals.
- Tenir en compte el no domini del valencià.
- Donar temps, compte amb la literalitat, ser previsible, treball d'organització de les tasques.
- Recolzar l'autoestima i les funcions executives (atenció, autocontrol...) Observar comportament i canvis en estat d'ànim per a facilitar informació a la família sobre l'efectivitat de la medicació.

En el Departament de Música, a més, afegim una sèrie de mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Tothom pot participar en el Projecte. No cal tindre coneixements musicals previs.
- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres que canten en la mateixa tessitura.
- Cadascú/na arriba on pot.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Taller d'Aprofundiment Artístic*

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.2.)	CRITERIS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb	CRITERIS D'AVUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	M E S U R E S D'INCLUSIÓ

<p>CE1: Identificar els elements compositius, estructurals i comunicatius de creacions sonores i interdisciplinàries contemporànies, i valorar críticament la seva dimensió estètica.</p>	<p>BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI</p> <p>SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals</p>	<p>CE1.1. Reconèixer els elements compositius i estructurals de les peces musicals i interdisciplinàries contemporànies estudiades, a través de l'escolta i el visionat, relacionant-los entre sí y descrivint-los mitjançant una terminologia musical adient.</p>	<p>Registre d'activitats diàries:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ecoltar -Llegir -Escriure -Cantar -Tocar -Ballar -Dramatitzar -Crear 	<p>Mesures de Nivell II i III:</p> <p>Adaptacions curriculars i metodològiques que tinguin en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats, permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat).</p>
<p>CE2: Analitzar els elements sonors de l'entorn més proper mitjançant l'escolta activa i explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística.</p>	<p>SB1.2 (CE1, CE2 i CE5) Elements del so i Estructura Musical</p>	<p>CE1.2. Identificar la finalitat comunicativa de les creacions sonores i interdisciplinàries, valorar-ne la qualitat artística mitjançant l'emissió de judicis crítics i estètics, de manera oral i escrita.</p>	<p>a través de:</p> <ul style="list-style-type: none"> -L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació -Rúbriques -Qüestionaris -Enregistraments d'àudio i vídeo -Escala de valoració 	
<p>CE3: Interpretar peces de música urbana i creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i no convencionals, amb el suport del llenguatge musical i partitures gràfiques, de manera individual i col·lectiva.</p>	<p>BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREACIÓ</p> <p>SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva</p>	<p>CE1.3. Valorar la diversitat artística i cultural de les propostes estudiades i respectar les aportacions de la resta del grup</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Produccions escrites -Avaluació del professorat -Avaluació entre pares -Autoavaluació 	
<p>CE2.1. Analitzar els diferents elements que configuren els paisatges sonors de l'entorn proper mitjançant una escolta activa, proposant solucions a les agressions acústiques que l'envolten</p>	<p>CE2.2. Explorar les possibilitats que ofereixen els objectes i materials de l'entorn en la creació artística mitjançant la investigació, l'experimentació i la transformació sonora dels elements que el constitueixen, amb el suport de recursos digitals i des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible</p>	<p>CE2.1. Analitzar els diferents elements que configuren els paisatges sonors de l'entorn proper mitjançant una escolta activa, proposant solucions a les agressions acústiques que l'envolten</p>	<p>I tenint en compte:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Avaluació del professorat -Avaluació entre pares -Autoavaluació 	<p>Supervisió per part del professorat per a ajudar a planificar-se i a organitzar-se</p> <p>Acompanyament emocional i en habilitats socials</p> <p>Seguiment de l'assistència Seguiment personalitzat del treball escolar</p> <p>Observació i informació al Departament Orientació</p>
<p>CE3.1. Interpretar peces de música urbana amb el suport del llenguatge musical, de manera individual i col·lectiva.</p>	<p>CE3.2. Interpretar creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i objectes sonors, amb el suport de partitures gràfiques i recursos digitals.</p>	<p>CE3.1. Interpretar peces de música urbana amb el suport del llenguatge musical, de manera individual i col·lectiva.</p>	<p>CE3.2. Interpretar creacions sonores i interdisciplinàries pròpies, mitjançant l'ús de la veu, el cos, instruments convencionals i objectes sonors, amb el suport de partitures gràfiques i recursos digitals.</p>	<p>Observació i informació al Departament Orientació</p>

		CE3.3. Elaborar partitures gràfiques i representacions de notació no convencional com a suport a les interpretacions i creacions desenvolupades, per afavorir-ne la comprensió i la producció.		
CE4: Realitzar improvisacions guiades musicals o interdisciplinàries, utilitzant llenguatges gestuals i gràfics, a través de processos individuals i col·lectius.	SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics	CE4.1. Relacionar diferents codis artístics amb la improvisació musical i la interdisciplinària.		
		CE4.2. Realitzar improvisacions guiades musicals o interdisciplinàries, mitjançant l'ús de llenguatges gestuals i gràfics, mostrant autoconfiança i valorant les propostes de la resta del grup.		
CE5: Crear i posar en escena projectes sonors i interdisciplinaris, individuals i col·lectius, mitjançant l'ús de diversos llenguatges artístics, assumint diferents rols en les fases i valorant tant el procés com el resultat.		CE5.1. Participar activament en els processos de planificació, creació, edició i difusió de projectes sonors i interdisciplinaris, aportant valoracions crítiques sobre el procés i el resultat.		
		CE5.2 Relacionar els rols experimentats durant les fases del procés creatiu i la seva posada en escena, amb les professions i oportunitats de desenvolupament personal.		
		CE5.3 Produir projectes sonors i interdisciplinaris, mitjançant l'ús de diversos llenguatges musicals, corporals, gràfics, visuals, audiovisuals i/o plàstics, incorporant i relacionant sabers adquirits en altres matèries de forma individual i col·lectiva.		
CE6: Emprar recursos digitals en processos de creació sonora i interdisciplinària, incorporant-hi les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques, amb actitud reflexiva i respectant la normativa vigent d'ús i difusió.		CE6.1 Seleccionar la informació rellevant i els recursos necessaris a diferents mitjans digitals durant els processos de recerca, de manera reflexiva, crítica i contrastada.		
		CE6.2 Emprar recursos digitals que afavoreixin les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques en processos de creació sonora i interdisciplinària.		

		CE6.3 Respectar les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria durant els processos de recerca, experimentació, interpretació, creació i difusió de les propostes i projectes desenvolupats.		
--	--	--	--	--

1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Taller d'Aprofundiment Artístic*

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
-Generar una conversa entre l'alumnat i el professorat per assabentar-nos dels coneixements previs sobre el projecte que anem a encetar.	-Esbrinar els coneixements previs sobre el Projecte CSE.	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió		Tothom pot participar en el Projecte. No cal tindre coneixements musicals previs.
-Explicar el Projecte CSE amb el suport de vídeos de diferents activitats de la Trobada i del procés de formació.	-Adquirir coneixements sobre el projecte artístic en el que van a participar.	Aula de música	Setembre: 1ª i 2ª Sessió	-Vídeos de concerts i dels tres dies de convivència. -Vídeos de la dramatització del cor (2020)	Assabentar-se que tothom entén de què estem parlant

<p>-Activitats de desinhibició, de consciència de l'espai, del cos i dels altres, i de formes d'agrupar-se a través d'activitats variades i jocs teatrals.</p>	<p>- Participar , de forma activa i amb ganes, en activitats a l'aula que generen un entorn de confiança per realitzar improvisacions guiades.</p>	<p>Aula de música</p>	<p>Setembre: 3ª i 4ª Sessió</p>	<p>Espai diàfan en aula de música</p>	<p>Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes.</p>
<p>-Activitats per desenvolupar la confiança en sí mateix i en els altres.</p>	<p>Participar, de forma activa i amb ganes, en activitats a l'aula que generen un entorn de confiança per realitzar improvisacions guiades.</p>	<p>Aula de música</p>	<p>Setembre: 5ª i 6ª Sessió</p>	<p>Espai diàfan en aula de música</p>	<p>Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.</p>

-Ballar dues danses tradicionals senzilles, del repertori de "Ballem CSE"	- Participar en activitats que afavoreix en la interacció, l'empatia, el respecte entre els participants i també l'observació, la coordinació, l'escolta activa, el sentit del ritme i el llenguatge corporal.	Aula de música	Setembre: 6ª Sessió	-Espai diàfan en aula de música - Àudio de la dansa "Brise Pieds" - Àudio de la dansa "Ball de la Cinta"	Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
-Activitats d'escalfament del cos per aconseguir la màxima mobilitat.	- Participar en activitats que milloren la consciència corporal i el llenguatge corporal.	Aula de música	Setembre 7ª Sessió	Espai diàfan en aula de música	Cadascú/na arriba on pot

2ª AVALUACIÓ

SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

3ª AVALUACIÓ

SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES

**Eduard Roselló i
Jordi Villarroya**
Professors de
l'assignatura
Curs 23-24

MÚSICA

OPTATIVA de 4rt d'ESO

PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL DEPARTAMENT DE MÚSICA CURS 2024-25

IES Violant de Casalduch

Basada en el Decret 107/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual s'estableix l'Ordenació i el Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana)

Índex:

1. Introducció
1. Música (Optativa de 4rt d'ESO)
 - 1.1. Concreció de les Competències Específiques
 - 1.2. Selecció dels Sabers Bàsics
 - 1.3. Situacions d'Aprenentatge
 - 1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques
 - 1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat
 - 1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió
 - 1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*
 - 1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* (a completar al llarg del curs)

1. Introducció

En el 4rt curs de l'etapa, la música és una matèria optativa que es desenvolupa en tres hores setmanals. Els aprenentatges essencials, establerts pel currículum de la matèria de Música per a tot l'alumnat quan finalitzi el 3r curs, pretenen consolidar els coneixements adquirits en l'etapa de primària i donar una visió general dels diferents contextos musicals i culturals proposats, també pretenen fomentar la interpretació i la creació musical, i promoure l'elaboració de projectes artístics. Davant d'aquestes línies plantejades, el currícula d'esta optativa de 4rt d'ESO proposa continuar amb la progressió establida en els cursos anteriors i aprofundir en les músiques del món, en la música tradicional i històrica de l'entorn de l'alumnat, i en la música present al llarg del segle XX fins a l'actualitat.

2. Música (Optativa de 4rt d'ESO)

2.1. Concreció de les Competències Específiques

CE1: Identificar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en els diferents contextos de creació, reconeixent la funció cultural i social d'aquesta matèria a través de la percepció activa, amb sentit crític, i una actitud oberta i respectuosa.

Per tal de garantir el desenvolupament d'esta competència, es treballaran diferents propostes amb les quals, l'alumnat pugui percebre, identificar i analitzar les característiques més representatives de diferents estils de música, de dansa i d'altres arts, com a receptor i consumidor, des d'un vessant crític, mostrant una actitud oberta, des del respecte i l'interés davant dels diferents contextos i cultures.

CE2: Analitzar els elements estructurals i tècnics de diferents manifestacions musicals i expressar opinions de manera crítica i creativa, valorant els gustos i les identitats musicals dels altres.

Per tal de garantir el desenvolupament d'esta competència, es tindran en compte situacions d'aprenentatge que afavoreixen les manifestacions de l'alumnat des d'una perspectiva crítica i constructiva, afavorint la creativitat musical i la capacitat argumentativa oral i escrita de l'alumnat; sempre des del respecte a les opinions dels altres, des de l'escolta i l'empatia, valorant-ne els gustos musicals, per a poder conèixer els diferents estils i gèneres que conformen la identitat musical.

CE3: Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació, la sonorització i l'experimentació amb el so, el cos i els mitjans digitals, i seleccionar els recursos necessaris desenvolupant habilitats tècniques i d'autoconfiança.

Per tal de garantir el desenvolupament d'esta competència, es fomentaran les interpretacions en públic, de manera individual i grupal, mitjançant actuacions que permeten el desenvolupament de les habilitats tècniques i interpretatives de l'alumnat, valorant els assajos com a espais d'escolta i aprenentatge perquè el procés musical, com passa en qualsevol manifestació artística, pugui aconseguir la finalitat última: l'execució i el gaudi de l'intèrpret i el públic. Per a aquest procés constructiu, se seleccionaran els recursos necessaris pel que fa a l'instrumental, les partitures, els mitjans digitals i l'ús de llenguatge convencional o no convencional, entre altres. Es tindrà en compte la millora de les capacitats, l'autoestima, l'autoconfiança i el control de les emocions, per tal d'afavorir l'educació integral pròpia.

CE4: Crear projectes musicals i interdisciplinaris, seguint les fases d'elaboració i identificant les professions vinculades, mostrant interès i iniciativa; i valorar tant el procés com el resultat.

Per tal de garantir el desenvolupament d'esta competència, s'integraran els coneixements propis de la matèria de música amb els d'altres matèries, seguint les fases pròpies de disseny, planificació i elaboració de projectes. Es facilitarà la recerca, anàlisi i reflexió de l'alumnat sobre les diferents professions que intervenen en el desenvolupament d'un projecte i en els diferents àmbits relacionats amb la indústria i la pràctica musical. Aquest procés permet promoure l'interès i la iniciativa en l'alumnat amb la finalitat d'afavorir la participació activa i desenvolupar els processos d'elaboració, de producció i de participació, així com de difusió, del resultat final.

CE5: Utilitzar recursos digitals per a l'escolta, la interpretació, la investigació, la sonorització, la creació i la difusió de projectes artístics, així com per a l'edició de so i imatge de manera crítica i responsable, aplicant la normativa vigent.

Per tal de garantir el desenvolupament d'esta competència, incorporarem les tecnologies als processos d'escolta, interpretació, investigació, sonorització i creació amb l'ús d'aplicacions, webs i programes que contribueixen al desenvolupament de la competència digital. També pel que fa al difusió dels projectes artístics realitzats a l'aula i al centre.

1.2. Selecció dels Sabers Bàsics

En el curricula, els sabers bàsics de la matèria de Música en 4t ESO s'organitzen en dos blocs en continuïtat amb l'estructura adoptada en l'Educació Primària i en els dos primers cursos de l'Educació Secundària Obligatòria.

El bloc 1, *Percepció i anàlisi*, inclou un conjunt de sabers que es treballen des del vessant perceptiu del so i l'anàlisi corresponent.

El bloc es divideix en dos subblocs: *Contextos musicals i culturals* i *Elements estructurals i tècnics*.

El bloc 2, *Interpretació i creació*, fa referència a l'ús del llenguatge musical i altres llenguatges per a la improvisació, la interpretació, la sonorització, l'experimentació i la creació.

Aquests sabers es presenten en dos subblocs: *Expressió individual i col·lectiva*, i *Projectes artístics*.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE1 i CE2):

- Evolució de la música i de la dansa a Espanya. Característiques i obres d'estils i períodes històrics diferents des dels inicis fins a l'actualitat.
- Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa.
- Professions musicals des d'una perspectiva igualitària.
- Compositores i compositors d'estils i èpoques diferents.
- Intèrprets i grups de l'actualitat: actuacions en viu i registrades per mitjans audiovisuals.
- Músiques i danses en diverses cultures del món: característiques, funcions i influències en altres estils musicals.
- La música tradicional i en l'actualitat de la Comunitat Valenciana. Evolució, repertori, danses, estils, esdeveniments i manifestacions.
- Música popular urbana i contemporània.
- L'evolució del so i la música en els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.
- La música i la relació amb altres arts i llenguatges. La música al cinema.
- La música en les arts escèniques i audiovisuals: teatre, dansa, òpera, teatre musical, cinema i videodansa.
- L'evolució dels gèneres de la música i la dansa a Espanya.
- Instruments i agrupacions vocals i instrumentals representatius de músiques i danses del món i de la música i la dansa al llarg de la història a Espanya.
- Organologia de la música tradicional i en l'actualitat de la Comunitat Valenciana.
- Instruments i formacions en la música popular urbana i contemporània.
- Instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- La música en els mitjans de comunicació.

- El consum en l'actualitat: aplicacions, xarxes i plataformes digitals.
- La indústria musical. Professions en la indústria i en la pràctica musical.
- Funcions socials de la música en l'actualitat.
- Silenci, so, soroll i escolta activa. Sensibilització i actitud crítica davant de les agressions acústiques i el consum musical indiscriminat.
- Terminologia musical. Argumentació oral i escrita.
- Pautes d'atenció i comportament en l'audició musical i davant de diferents propostes artístiques. Actitud oberta i valorativa.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements estructurals i tècnics* (relacionats amb les CE1, CE2 i CE5):

- Escales i modes representatius en les músiques del món i en la música popular urbana.
- Funció melòdica en la música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.
- Elements melòdics en la música tradicional i actual de la Comunitat Valenciana.
- Tonalitats i modulacions bàsiques.
- L'harmonia. Funcions harmòniques. La roda d'acords.
- Textures musicals en els diferents estils estudiats.
- Formes musicals utilitzades en els diferents períodes, estils i cultures.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició d'àudio.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE3 i CE4):

- Tècnica i repertori vocal, instrumental i corporal.
- Obres representatives de les músiques i les danses del món, de la música i la dansa històrica a Espanya i de la música tradicional i actual de la Comunitat Valenciana.
- Repertori de música popular urbana, música cinematogràfica i en els mitjans de comunicació.
- Progressions bàsiques d'acords.
- La cura i el manteniment dels instruments musicals.
- La construcció d'instruments no convencionals des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible.
- El text de la cançó: la creació de textos i la musicalització.
- Tècniques per a la improvisació guiada i lliure en propostes vocals, instrumentals o multidisciplinàries.
- Sonorització d'audiovisuals, imatges i textos.
- Pautes de creació musical guiada de melodies senzilles amb acompanyaments bàsics.

- Notació musical convencional i representacions gràfiques no convencionals aplicats a la interpretació.
- Tècnica corporal.
- Percussió amb objectes sonors. La percussió corporal.
- Pautes per a la creació i la improvisació de coreografies.
- Danses del món i danses històriques i tradicionals a Espanya.
- Balls de música popular, urbana i contemporània.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE3, CE4 i CE5):

- Fases d'un projecte artístic musical i interdisciplinari.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o les fases.
- Estratègies de cerca, selecció i reelaboració d'informació de qualitat.
- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal, utilitzant els elements del llenguatge musical convencional i no convencional.
- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques.
- Recursos digitals i de les TIC aplicades a l'elaboració de projectes artístics.
- Aplicacions, webs i programes d'edició de partitures, gravació i edició de so.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades. Plantejaments i hàbits de consum ètics i responsables.
- Pautes d'atenció i comportament en la participació en els diferents projectes artístics.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.

1.3. Situacions d'Aprenentatge

Es tracta de situacions i activitats que impliquen el desenvolupament per part de l'alumnat d'actuacions associades a les competències específiques clau i que contribueixen a la seua adquisició i desenvolupament. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de coneixements implicats en les competències específiques, com ara els conceptes, els procediments, les actituds i els valors. A més, cal que el professorat adapte les situacions d'aprenentatge a les característiques individuals de l'alumnat i de cada grup-classe.

Les situacions d'aprenentatge relacionen, de manera implícita, el foment de la nostra cultura a partir de la relació amb el context pròxim, i han de garantir la creació de situacions que aproximem l'alumnat al patrimoni cultural més pròxim, a partir del coneixement de manifestacions musicals singulars, intèrprets locals, repertori actual, institucions musicals pròximes, etc.

Per la fisonomia de la nostra matèria, valorarem la introducció d'espais formals i no formals del centre i de l'entorn local per al desenvolupament de les propostes musicals

i artístiques i la creació de recursos. De la mateixa manera, l'ampliació de temps afavoreix l'aprenentatge i el diàleg musical de l'alumnat en qualsevol moment per mitjà de l'exposició múltiple a diversos mitjans de comunicació, al maneig d'aplicacions digitals relacionades amb la música i a la creació, visualització i audició de materials i recursos audiovisuals.

En aquest sentit, és fonamental implicar l'alumnat en la conservació del material, equipament i infraestructures escolars de l'aula, a partir de la reflexió de les normes i els valors que subjauen de les seues accions. En aquesta matèria ha de fomentar-se l'ús, maneig i cura de materials i recursos: instruments d'aula, instruments no convencionals, instruments tradicionals o moderns, dispositius electrònics de producció i enregistrament musical i audiovisual, etc. Aquests materials afavoreixen situacions d'aprenentatge pròpies d'una educació del s. XXI.

Així, contemplarem tipus de situacions d'aprenentatge que es desenvoluparan a l'aula, fent servir tot el material instrumental de que disposem, a més de la veu, la percussió corporal i el treball corporal tant des de la vivenciació de la música a través del cos com a través de la dansa; i d'altres basades en l'ús de les noves tecnologies.

Per altra banda, contemplarem situacions d'aprenentatge que es realitzaran fora de l'aula, com: la participació de l'alumnat en el cicle de concerts i espectacle de dansa *Art de Prop*; l'actuació en les Escoles Infantils de Benicàssim; i eixides a concerts i/o espectacles que es realitzen al teatre de Benicàssim i a l'auditori de Castelló.

1.4. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

Identificar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en els diferents contextos de creació, reconeixent la funció cultural i social que tenen, a través de la percepció activa, amb sentit crític i actitud oberta i respectuosa.

- Seleccionar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en diferents contextos a partir de la percepció activa, reconeixent les funcions culturals i socials.
- Elaborar judicis crítics sobre les funcions de les propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, emprant una terminologia adequada i amb actitud oberta i respectuosa.
- Apreciar les diferents músiques en el context propi, reconeixent les funcions i la importància en el moment en què es produeixen.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

Analitzar els elements estructurals i tècnics de diferents manifestacions musicals, expressar opinions de manera crítica i creativa, valorant els gustos i les identitats musicals dels altres.

- Identificar els elements estructurals i tècnics de les diferents manifestacions musicals, respectant els diferents gustos i valorant la identitat musical individual i del grup.

- Expressar, de manera crítica i creativa, opinions sobre les diferents manifestacions artístiques de manera oral i escrita, utilitzant la terminologia adequada.
- Aplicar solucions a les agressions acústiques de l'entorn pròxim mitjançant l'anàlisi, la reflexió i la sensibilització.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació, la sonorització i l'experimentació amb el so, el cos i els mitjans digitals; seleccionar els recursos necessaris; i desenvolupar habilitats tècniques i d'autoconfiança.

- Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del so, el cos i els mitjans digitals, afavorint la millora de les habilitats tècniques i personals i enriquint la identitat pròpia i la del grup.
- Crear propostes musicals mitjançant improvisacions, afavorir el respecte, l'empatia i la cohesió grupal.
- Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so mitjançant la sonorització, seleccionar els recursos necessaris i afavorir l'autoconfiança i l'autoestima.
- Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades, mostrant respecte davant de les manifestacions realitzades.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

Crear projectes musicals i interdisciplinaris, seguint les fases d'elaboració i identificar les professions vinculades, mostrant interès i iniciativa, i valorar tant el procés com el resultat.

- Planificar projectes musicals i interdisciplinaris, especificant les diferents fases i valorant les diferents professions que hi intervenen.
- Crear projectes musicals i interdisciplinaris, parant atenció tant al procés com al producte i valorar-ne els resultats.
- Aplicar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics, mostrant interès i iniciativa.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

Utilitzar recursos digitals per a l'escolta, la interpretació, la investigació, la sonorització, la creació i la difusió de projectes artístics, així com per a l'edició de so i imatge, de manera crítica i responsable, aplicant la normativa vigent.

- Seleccionar informació i recursos en diferents aplicacions, webs i plataformes digitals de manera contrastada, valorant la informació que presenten de manera crítica i responsable.
- Utilitzar recursos digitals i de les TIC per a l'edició, la gravació i la reproducció del so i la imatge, així com en els processos de percepció, interpretació, investigació, creació i difusió dels projectes musicals i interdisciplinaris realitzats.

- Exercir un consum digital responsable en les diferents fases dels projectes artístics, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.

1.5. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació en la llibreta del professorat.
- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat. Per exemple

RÚBRICA D'AVALUACIÓ INDIVIDUAL: PROCÉS D'ENREGISTRAMENT D'AUDIO (4rt ESO)

GRUP 1	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les gravacions) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en les gravacions però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en les gravacions activament, amb ganes.	9-10 No sols ha participat en les gravacions activament, amb ganes, sinó que a més, s'ha implicat en l'enregistrament i ha liderat el grup	NOTA
C-----, Daniel					
D---, Elena					
E-----, Verónica					
F-----, Carmen					
G-----, Pau					
M-----, Cindy					
O-----, Maria					
S-----, Alicia					
V-----, Carlos					

**RÚBRICA D'AVALUACIÓ GRUPAL
PROCÉS D'ENREGISTRAMENT D'AUDIO
4rt ESO**

GRUP 1	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les gravacions) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en les gravacions però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en les gravacions activament , amb ganes.	9-10 No sols ha participat en les gravacions activament , amb ganes, sinó que a més, s'ha implicat en l'enregistrament i ha liderat el grup	NOTA
C-----, Daniel					
D---, Elena					
E-----, Verónica					
F-----, Carmen					
G-----, Pau					
M-----, Cindy					
O-----, Maria					
S-----, Alicia					
V-----, Carlos					
Nota del resultat final de l'enregistrament d'audio	0-4 El treball no està complet, a pesar de que han tingut temps per fer-lo. El resultat final és pobre. Es nota que no han treballat el suficient.	5-6 El treball no està complet però sols falten les músiques d'ambient. El resultat del que hi ha gravat es pot donar per bo. Es nota que han treballat, encara que podien haver fet més.	7-8 El treball està complet. El resultat final està bé. Es nota que han treballat i han dedicat temps.	9-10 El treball està complet. El resultat final té qualitat. Es nota que han treballat molt i han dedicat el temps necessari.	NOTA
GRUP 1					
GRUP 2					
GRUP 3					

RÚBRICA D'AVUACIÓ : PROCÉS DE CREACIÓ DANSA I EMOCIONS (4rt ESO)

MIRIAM	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les classes) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en la creació però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en la creació activament, amb ganes.	9-10 No sols ha participat en la creació activament, amb ganes, sinó que, a més, ha liderat el grup	NOTA
ALBA					
CRISTINA					
AARÓN					

4rt ESO (Grup 1)
RÚBRICA D'AVUACIÓ GRUPAL TREBALL EMOCIONS
 (Avaluen: Julián, Nicolas, Juan i Alejandro)

ITEMS D'AVUACIÓ

CRITERIS D'AVUACIÓ

ACTITUD CORPORAL

Expressió de les emocions amb el cos a través de la Dansa (No Teatralització)

TRIA DE LA MÚSICA

Idoneïtat de la Música amb les emocions treballades

COHERÈNCIA DE LA DANSA AMB LA MÚSICA

Grau d'ajust de la Dansa a la Música

RESULTAT FINAL DE LA DANSA

Tenint en compte:
 Originalitat, Moviments Coreogràfics, Interaccions, Dinamisme, Canvis d'Intensitat, Canvis de Ritme ...

Grup de	ACTITUD CORPORAL	TRIA DE LA MÚSICA	COHERÈNCIA DE LA DANSA AMB LA MÚSICA	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	Nota
Miriam	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	
Alba	Notable ☐	Notable ☐	Notable ☐	Notable ☐	
Cristina	Bé ☐	Bé ☐	Bé ☐	Bé ☐	
Aarón	Suficient ☐	Suficient ☐	Suficient ☐	Suficient ☐	

RÚBRICA D'AVUACIÓ GRUPAL DANSA
TREBALL EN EQUIP (Avalua grup 4)

CRITERIS D'AVUACIÓ

EXCEL·LENT

NOTABLE

BÉ

SUFICIENT

ACTITUD CORPORAL

Tots/es participen activament, centrats/des en el que fan

Al menys ¾ dels estudiants participen activament

Al menys la meitat dels estudiants participen activament

Sols una persona participa activament, centrada en el que fa

QUALITAT DE LA INTERACCIÓ	Tot el grup balla interactuant entre ells/es. Es nota que s'ha fet un treball conjunt i acurat	El grup interactua però els costa mantindre-ho durant tota la dansa	Algunes persones interactuen però no es reflecteix un treball conjunt	Molt poca interacció. No es reflecteix una dansa conjunta. Cadascú es mou com si ballara sol.
RESULTAT FINAL DE LA DANSA	Es nota que ha hagut un bon treball, han tingut en compte la música, han triat allò que volien representar i ho han fet centrats/des i amb decisió. El resultat ha estat espectacular	Han treballat bé, han triat tema, l'han desenvolupat i el resultat ha estat prou bé	Han muntat una dansa que està bé però es nota que no ha hagut un bon aprofitament del temps	No han sabut aprofitar el temps i el resultat és sols passable

GRUPS	ACTITUD CORPORAL	QUALITAT DE LA INTERACCIÓ	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	NOTA
GRUP 1	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	
	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	
	BÉ ☐	BÉ ☐	BÉ ☐	
	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	
GRUP 2	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	
	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	
	BÉ ☐	BÉ ☐	BÉ ☐	
	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	
GRUP 3	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	
	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	
	BÉ ☐	BÉ ☐	BÉ ☐	
	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	

- Enregistraments en àudio i/o vídeo d'activitats treballades a l'aula i que serveixen tant per a l'alumnat (autoavaluació i valuació entre iguals) com per al professorat (valuació individual i grupal). Es tracta de materials que no es penjen a les xarxes ni es comparteixen amb l'alumnat perquè les valuacions es fan, com activitat, en les sessions de classe.

1.6. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

Seguint el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), s'ha d'aconseguir una inclusió efectiva: minimitzant barreres físiques, sensorials, cognitives i culturals que puguin haver-hi quan es duguin a terme les diferents propostes i activitats, tant de materials com d'accés, tenint en compte la diversitat de l'alumnat.

La diversitat a l'aula pot materialitzar-se bàsicament de quatre formes: *diversitat cultural, diversitat d'interessos, diversitat de capacitats i aptituds*, i, presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*.

Des de l'àrea de música s'ha de donar resposta a les necessitats educatives que planteja aquesta diversitat dintre de l'aula. Els materials utilitzats estan dissenyats per

oferir possibilitats diversificades, encara que serà el/la professor/a, amb una actitud oberta i receptiva, qui capte aquesta realitat canviant, i oferte solucions variades i adaptades a cada cas.

Les estratègies per possibilitar una correcta atenció a la diversitat seran les següents:

a) Pel que fa a la *diversitat cultural, diversitat d'interessos i diversitat de capacitats i aptituds*:

-Activitats d'aprenentatge variades i amb gran possibilitat de canvi de rols, de manera que permeti diferents modalitats o vies d'aprenentatge i diferents graus de dificultat.

-Materials didàctics variats i flexibles.

-Diferents maneres d'agrupament d'alumnat, combinant el treball individual amb el treball col·lectiu i amb xicotets grups heterogenis, així com tutoritzacions per parelles.

-La diversitat d'instruments musicals així com de línies musicals, que ofereix el repertori de l'aula, facilitaran solucions a les diferents capacitats tècniques i de coneixements dins d'una mateixa classe.

-Adaptacions curriculars significatives o no significatives en funció de les específiques necessitats de l'alumnat.

-Activitats de reforç i ampliació.

b) Pel que fa a la presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*:

Alumnat amb diversitat funcional auditiva:

Donada la importància del sentit de l'oïda per al desenvolupament de la matèria i en general per a l'educació musical, es proposa:

1. Presa de contacte amb el fenomen sonor, a través de la vibració.

2. Sensacions i efectes produïts per la música a través del sentit del tacte.

3. Desenvolupament psicomotriu i experimentació amb el ritme, com a sensació i velocitats.

4. Timbre. Reconeixement visual dels diferents instruments.

5. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes alçades, per mitjà de la major o menor velocitat de vibració.

6. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes intensitats, per mitjà de la major o menor amplitud d'ona.

7. S'adaptarà el bloc de continguts, que contempla l'expressió vocal i la pràctica instrumental.

c) Alumnat amb diversitat funcional física:

Aquell alumnat que tinga alguna discapacitat física que els impedisca la pràctica de l'instrument escolar (Flauta dolça Soprano i/o Ukelele), optaran per l'instrumental ORFF, podent ser instrument d'afinació determinada (xilòfons, Metal·lòfons ...) o d'afinació indeterminada (claus, cabasseta, pandero, pandereta, triangle) A més, s'adaptarà el repertori, tant a nivell de pràctica instrumental individual com de les seues funcions dins del conjunt instrumental. En el cas d'alumnat amb diversitats funcionals físiques que els impossibiliten la pràctica dels instruments musicals, se suprimirà el bloc de continguts corresponent a la pràctica instrumental per a desenvolupar la resta dels continguts.

En el Departament de Música, a més, comptem amb mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Plantejar les activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que tothom pugui arribar als mínims exigits per assolir-les.
- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres persones que canten en la mateixa tessitura per tal d'imitar-les i evitar la desafinació i el cantar de gola o de nas.
- Contribuir des de la nostra àrea a la millora de la coordinació psicomotriu, tractant que l'alumnat toque amb dues mans i repartint les parts de les interpretacions segons la seua dificultat, de manera que les partícels s'adaptin al nivell de cada alumne o alumna.
- Cadascú/na arriba on pot i valorem el desenvolupament de manera individual, donant molta importància a l'esforç, l'actitud i el comportament.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats en general, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.
- Fer activitats de treball en parelles, mesclant a l'alumnat per nivell de capacitats, de manera que puguin ajudar-se entre sí.
- Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per a les activitats en xicotets grups.
- Tot l'alumnat ha de poder participar en situacions d'aprenentatge que desenvolupen l'Escolta activa, Cantar, Tocar, Ballar, Conèixer els conceptes i els elements de la música corresponents a l'etapa educativa en la que es troben i Reflexionar sobre els objectius i capacitats que es volen aconseguir amb les activitats proposades.
- Tot l'alumnat té dret a conèixer prèviament els ítems d'avaluació exigits per a cada situació d'aprenentatge proposada.

1.7. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.3.)	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
CE1: Identificar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en els diferents contextos de creació, reconeixent la funció cultural i social que tenen, a través de la	BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI	CE1.1. Seleccionar propostes musicals, corporals i multidisciplinàries en diferents contextos a partir de la percepció activa, reconeixent les funcions culturals i socials.	Registre d'activitats diàries: -Escoltar -Llegir -Escriure -Cantar	Mesures de Nivell II i III: Adaptacions curriculars i metodològiques

<p>percepció activa, amb sentit crític i actitud oberta i respectuosa.</p>	<p>SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals</p>	<p>CE1.2. Elaborar judicis crítics sobre les funcions de les propostes musicals, corporals i multidisciplinàries, emprant una terminologia adequada i amb actitud oberta i respectuosa.</p>	<p>-Cantar -Tocar -Ballar -Dramatitzar -Crear</p> <p>a través de:</p>	<p>que unguen en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats, permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat).</p>
<p>CE2: Analitzar els elements estructurals i tècnics de diferents manifestacions musicals, expressar opinions de manera crítica i creativa, valorant els gustos i les identitats musicals dels altres.</p>	<p>SB1.2 (CE1, CE2 i CE5) Elements del so i Estructura Musical</p>	<p>CE1.3. Apreciar les diferents músiques en el context propi, reconeixent les funcions i la importància en el moment en què es produeixen.</p>	<p>-L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació -Rúbriques -Qüestionaris -Enregistraments d'àudio i vídeo -Escala de valoració -Produccions escrites</p> <p>I tenint en compte:</p>	<p>Supervisió per part del professorat per a ajudar a planificar-se i a organitzar-se</p>
		<p>CE2.1. Identificar els elements estructurals i tècnics de les diferents manifestacions musicals, respectant els diferents gustos i valorant la identitat musical individual i del grup.</p>	<p>-Avaluació del professorat -Avaluació entre pares -Autoavaluació</p>	<p>Acompanyament emocional i en habilitats socials</p>
		<p>CE2.2. Expressar, de manera crítica i creativa, opinions sobre les diferents manifestacions artístiques de manera oral i escrita, utilitzant la terminologia adequada.</p>		<p>Seguiment de l'assistència</p>
<p>CE3: Construir propostes musicals basades en la interpretació, la improvisació, la sonorització i l'experimentació amb el so, el cos i els mitjans digitals; seleccionar els recursos necessaris; i desenvolupar habilitats tècniques i d'autoconfiança.</p>	<p>BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREACIÓ</p> <p>SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva</p> <p>SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics</p>	<p>CE3.1. Interpretar propostes musicals, utilitzant els elements del so, el cos i els mitjans digitals, afavorint la millora de les habilitats tècniques i personals i enriquint la identitat pròpia i la del grup.</p>		<p>Seguiment personalitzat del treball escolar</p> <p>Observació i informació al Departament Orientació</p>
		<p>CE3.2. Crear propostes musicals mitjançant improvisacions, afavorint el respecte, l'empatia i la cohesió grupal.</p>		
		<p>CE3.3. Experimentar amb les possibilitats expressives i comunicatives del so mitjançant la sonorització, seleccionar els recursos necessaris i afavorir l'autoconfiança i l'autoestima.</p>		
		<p>CE3.4 Expressar idees, sentiments i emocions sobre les propostes realitzades, mostrant respecte davant de les manifestacions realitzades.</p>		

<p>CE4: Crear projectes musicals i interdisciplinaris, seguint les fases d'elaboració i identificar les professions vinculades, mostrant interès i iniciativa, i valorar tant el procés com el resultat.</p>	<p>CE4.1. Planificar projectes musicals i interdisciplinaris, especificant les diferents fases i valorant les diferents professions que hi intervenen.</p>	
<p>CE5: Utilitzar recursos digitals per a l'escolta, la interpretació, la investigació, la sonorització, la creació i la difusió de projectes artístics, així com per a l'edició de so i imatge, de manera crítica i responsable, aplicant la normativa vigent.</p>	<p>CE4.2. Crear projectes musicals i interdisciplinaris, parant atenció tant al procés com al producte i valorar-ne els resultats.</p>	
	<p>CE4.3. Aplicar els coneixements adquirits en diferents disciplines en la creació de projectes artístics, mostrant interès i iniciativa.</p>	
	<p>CE5.1. Seleccionar informació i recursos en diferents aplicacions, webs i plataformes digitals de manera contrastada, valorant la informació que presenten de manera crítica i responsable.</p>	
	<p>CE5.2 Utilitzar recursos digitals i de les TIC per a l'edició, la gravació i la reproducció del so i la imatge, així com en els processos de percepció, interpretació, investigació, creació i difusió dels projectes musicals i interdisciplinaris realitzats.</p>	
	<p>CE5.3 Exercir un consum digital responsable en les diferents fases dels projectes artístics, respectant les llicències d'ús i la normativa vigent de protecció de dades i autoria.</p>	

1.8. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Música* (a completar al llarg del curs)

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
-Explicació del funcionament de l'assignatura.	-Esbrinar els coneixements previs sobre el treball a realitzar.	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió		Assabentar-se que tothom entén de què estem parlant

-Ecoltar i Cantar una cançó per conèixer-la i preparar l'activitat posterior de Conjunt Instrumental.	-Adquirir coneixements sobre diferents estils de música. - Interpretar peces de música mitjançant l'ús de la veu i amb el suport del llenguatge musical, de manera individual i col·lectiva.	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió	-Videoclip de la cançó <i>Viva la vida</i> (Coldplay)	Deixar que l'alumnat es col·loque per afinitat vocal
Conèixer el recorregut musical del grup Coldplay	- -Adquirir coneixements sobre diferents grups musicals.	Aula de música	Setembre: 1ª Sessió		Assabentar-se que tothom entén de què estem parlant
-Interpretar la cançó amb l'instrumental de l'aula i amb la veu.	- Interpretar peces de música mitjançant l'ús de la veu i els instruments de l'aula amb el suport del llenguatge musical i partitures, de manera individual i col·lectiva.	Aula de música	Setembre: Sessions 2 a 6	Partícels de la cançó <i>Viva la vida</i> , Instrument al Orff, Teclats, Bateria, Guitarra elèctrica, Baix elèctric, ordinador amb programa de sons Reaper, amplificadors i micròfons.	-Agrupar conscientment a l'alumnat per nivell de dificultat de la part que interpreten i amb suport del professorat.

Examen per grups instrumentals de la cançó <i>Viva la vida</i> .		Aula de música	Setembre: Sessió 7	Particelles de la cançó <i>Viva la vida</i> , Instrument al Orff, Teclats, Bateria, Guitarra elèctrica, Baix elèctric, ordinador amb programa de sons Reaper, amplificadors i micròfons.	Agrupar conscientment a l'alumnat per nivell de dificultat de la part que interpreten
Visionar el capítol d'"Això no és una cançó" sobre la cançó treballada <i>Viva la vida</i>	Assabentar-se del que és una classe magistral sobre l'anàlisi d'una cançó i adquirir més coneixements sobre la mateixa	Aula de música	Setembre: Sessió 8	Capítol 1 del programa "Això no és una cançó" en TV3 a la carta.	Assabentar-se que tothom entén de què s'ha parlat

LLENGUATGE

/

PRÀCTICA

MUSICAL

OPTATIVA DE 1R DE BATXILLERAT

**PROPOSTA PEDAGÒGICA DEL
DEPARTAMENT DE MÚSICA
CURS 2024-25**

IES Violant de Casalduch

Basada en el Decret 108/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual s'estableixen l'Ordenació i el Currículum de Batxillerat (Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Generalitat Valenciana)

Índex:

1. **Llenguatge i Pràctica Musical (Optativa de 1r de Batxillerat)**
 - 1.1. **Introducció**
 - 1.2. **Concreció de les Competències Específiques**
 - 1.3. **Selecció dels Sabers Bàsics**
 - 1.4. **Situacions d'Aprenentatge**
 - 1.5. **Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques**
 - 1.6. **Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat**
 - 1.7. **Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió**
 - 1.8. **Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Llenguatge i Pràctica Musical***
 - 1.9. **Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Llenguatge i Pràctica Musical* (a completar al llarg del curs)**

1. Llenguatge i Pràctica Musical (Optativa de 1r de Batxillerat)

1.1. Introducció

És una assignatura optativa de modalitat (o d'altra modalitat), d'obligada oferta per a 1r de Batxillerat que es desenvolupa en 4 hores setmanals. L'enfocament didàctic general de la matèria està vinculat als principis pedagògics que es desprenen de la LOMLOE, i afavoreix diferents aspectes que emanen d'aquesta, com l'aprenentatge dels continguts de manera pràctica i projectual, el treball en equip, l'aplicació de mètodes d'investigació apropiats, la igualtat i la perspectiva de gènere. Constitueix un aprofundiment en la formació musical rebuda per l'alumnat durant l'etapa anterior, en què el llenguatge musical es converteix en l'element vertebrador de la matèria com a instrument de comunicació per a expressar idees, pensaments i emocions de manera responsable i amb esperit crític.

El Llenguatge i la Pràctica Musical ha de contribuir a l'adquisició i desenvolupament de tècniques, habilitats i destreses per a percebre, analitzar, interpretar i crear propostes musicals pròpies i alienes des del respecte a un mateix, a la salut, als hàbits personals i als socials, i ha de fomentar la creativitat per a expressar i comprendre la gran diversitat de llenguatges artístics i musicals, des d'una perspectiva coeducativa.

Des del nostre departament plantejem l'assignatura amb una doble vessant:

- a) Com un **Projecte Artístic** anomenat **Com Sona l'ESO (CSE)**, que ocuparà la meitat de les hores (2 de les 4 hores setmanals) i que contribuirà al desenvolupament de les competències específiques una, dos, quatre i cinc (**CE1**, **CE2**, **CE4** i **CE5**), referides a

- cómo, l'anàlisi de la relació entre els elements musicals i tècnics d'una proposta musical i la seua organització ajuden a reconèixer estructures formals que ajuden a comprendre les particularitats de cada estil i del seu context de creació **(CE1)**,
- cómo, mitjançant activitats i exercicis pràctics de percepció i apreciació auditiva, es desenvolupen destreses i habilitats per a identificar i assimilar les característiques, els elements, les funcions i els valors associats a les diferents propostes musicals i expressives **(CE2)**,
- cómo, la interpretació musical per mitjà de la veu, el cos, els instruments o qualsevol mitjà digital es converteix en una oportunitat per al creixement individual i el desenvolupament cognitiu, emocional i social de cada persona. A més, la interpretació de propostes musicals actuals contribueix a la comprensió i la potenciació de manifestacions expressives, i fomenta l'autonomia i la creativitat de l'alumnat **(CE4)**
- i cómo, la participació de l'alumnat en el disseny i implementació de projectes artísticomusicals es presenta com una oportunitat per a afavorir processos conjunts de reflexió i anàlisi de la realitat i per a posar en pràctica els coneixements, habilitats, destreses i actituds adquirits en la matèria. La representació gràfica de discursos musicals; el processament i l'anàlisi sonora; l'enregistrament, edició i difusió audiovisual, o la producció escènica, permeten treballar de manera conjunta i activa en projectes artístics interdisciplinaris **(CE5)**.

CSE és una trobada anual d'alumnat i professorat de música d'instituts de secundària públics que durant quatre dies conviuen per dur a terme diferents reptes musicals. Es tracta d'un projecte artístic que, com a eina de transformació educativa i social, compta amb el compromís de gran part de la comunitat educativa. En CSE participa l'alumnat i professorat de música, famílies, equips directius i professorat acompanyant d'altres àrees.

Un projecte que desenvolupa l'exploració i experimentació sonora des de la relació de la música amb altres llenguatges artístics: Música i Literatura; Música i Dansa; Música i Teatre.

Un projecte que, a través de la creativitat musical, aprofundeix en estils i corrents artístiques del segle XX amb diferents formes d'apropar-se al coneixement i les possibilitats del so; que permet l'aproximació al món dels tècnics de so; l'experimentació, en viu, de la sonorització d'un cor i l'enregistrament d'un projecte artístic.

Un projecte que potencia la participació, l'esforç i el respecte front a propostes artístiques pròpies i alienes.

Un projecte on els sabers bàsics es plantegen des de la perspectiva del context social i cultural, abordant el bloc d'Interpretació i Creació des del fenomen musical, en la versió més vivencial, basada en la improvisació, l'experimentació i la creació, mitjançant l'expressió vocal, instrumental i corporal, i la realització d'un projecte artístic i multidisciplinari, amb el suport de les noves tecnologies.

- b) Com un **desenvolupament de sensibilitats i criteris artístics** que són fonts d'enriquiment cultural i social, i que contribuirà al desenvolupament de les competències una, dos i tres (**CE1, CE2 i CE3**)

A través d'activitats que generen processos individuals i col·lectius que permeten adquirir les tècniques i habilitats pròpies del llenguatge musical.

La comprensió dels elements estructurals i tècnics de la música afavoreix l'ampliació, desenvolupament i aplicació d'un llenguatge propi, de manera que contribueix a crear discursos musicals que analitzen i valoren la diversitat com a font d'enriquiment personal i cultural. En aquest sentit, l'anàlisi del patrimoni cultural i musical i el seu context social ajuda a valorar de manera respectuosa la diversitat cultural i social, els seus antecedents històrics, la seua evolució i la seua realitat actual, de manera que dota de significat les propostes musicals interpretades per l'alumnat i supera les diferents valoracions que reben els discursos musicals en la gran diversitat de contextos culturals.

En l'actualitat, la identificació i comprensió dels codis del llenguatge musical i la terminologia associada requereixen el desenvolupament d'hàbits de lectura i disciplina per a la codificació i descodificació de diferents representacions gràfiques del so, tant en produccions pròpies com en alienes. Això amplia les possibilitats d'accés, de manera responsable i solvent, a recursos i materials diversos a través de mitjans digitals, de manera que fomenta la creativitat, la participació, el treball en equip i la iniciativa personal i col·lectiva.

1.2. Concreció de les Competències Específiques

CE1: Analitzar de manera autònoma els elements estructurals i tècnics de la música per mitjà de la percepció i la interpretació; valorant la riquesa i la diversitat del patrimoni musical, i desenvolupant el sentit crític i la identitat personal i cultural.

A classe s'analitzen diferents obres (incloses les que formen part del projecte artístic CSE) aprofundint en el reconeixement i la relació dels elements estructurals i tècnics que configuren les propostes artístiques treballades.

CE2: Distingir les diferents representacions gràfiques del so per mitjà de la sensibilitat auditiva i la capacitat perceptiva, identificant característiques, funcions, elements i valors de qualsevol proposta musical.

En CSE, cal tindre consciència de l'entorn sonor on identificar elements que serveixen d'inspiració en la creació musical i artística. I també cal fomentar l'escolta activa i l'anàlisi dels elements sonors que configuren l'entorn proper per explorar les possibilitats que ofereixen per a la creació artística, a través de la investigació, experimentació i transformació sonora dels seus elements.

CE3: Identificar i crear diferents patrons, fórmules i seqüències musicals dins de la diversitat de gèneres i estils musicals actuals, analitzant les formes bàsiques d'expressió de sentiments i idees.

El llenguatge musical i de partitures gràfiques serveix de suport per a l'aprenentatge de les diferents produccions artístiques, que compten amb tasques individuals d'estudi per part de l'alumnat i de tasques col·lectives a l'aula.

CE4: Interpretar de manera autònoma propostes musicals per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals i tecnològics, utilitzant la improvisació i la creativitat i integrant diversos elements sonors.

El desenvolupament d'aquesta competència implica el reconeixement del potencial comunicatiu que ofereix el món sonor, en què l'alumnat es pot expressar lliurement amb el suport de llenguatges musicals, corporals, textuals, gestuals, plàstics, visuals i audiovisuals. És la competència específica que millor defineix el tarannà del projecte Com Sona l'ESO; projecte que es desenvolupa durant tot el curs escolar i que culmina en un espectacle artístic (musica-dansa-dramatització-arts plàstiques-poesia) on participen 1500 adolescents juntament amb el seu professorat.

En CSE, durant el procés de preparació i formació, es possibilita un entorn de confiança en el que l'alumnat pot expressar-se lliurement sense penalitzar l'error i es generen oportunitats per crear noves propostes. El procés d'improvisació és guiat i va acompanyat de recursos que faciliten la seva realització, especialment en les fases inicials. Entre els elements que poden servir de suport en aquest acompanyament, destaquen els llenguatges gestuals i gràfics que faciliten la connexió entre els diferents codis artístics. El desenvolupament d'aquesta competència afavoreix la interacció, l'empatia i el respecte entre els participants, alhora que fomenta la reflexió crítica sobre les creacions produïdes i la pròpia identitat cultural.

CE5: Dissenyar i portar a la pràctica projectes artístics i interdisciplinaris utilitzant els recursos tecnològics disponibles en l'entorn i fomentant la participació i l'experimentació reflexiva i crítica.

En CSE, els recursos digitals es presenten com un mitjà i no com un fi en si mateix, a través de l'ús adequat d'aplicacions, aprenentatges i programes d'edició de partitures, enregistrament i edició d'àudio. Aquesta competència específica, que té un caràcter transversal en els processos d'anàlisi i creació, afavoreix les possibilitats expressives, comunicatives i artístiques. A més, en CSE es respecten els drets de propietat intel·lectual, escollint les llicències d'ús pertinents.

1.3. Selecció dels Sabers Bàsics

Amb el Projecte Artístic Com Sona l'ESO anem a treballar de forma integrada els dos blocs en què es distribueixen els sabers bàsics de l'assignatura **Llenguatge i Pràctica Musical** perquè ambdós s'interrelacionen i el currículum permet treballar-ho amb un enfocament global, en continuïtat amb l'estructura adoptada en l'Educació Primària i en l'Educació Secundària Obligatoria.

El bloc 1, *Percepció i anàlisi*, fa referència als sabers que es treballaran des del vessant perceptiu i analític dels diferents contextos musicals per mitjà d'obres, estils, intèrprets, patrimoni i gèneres musicals, i dels elements del llenguatge musical per mitjà del ritme, la melodia, l'harmonia i els recursos digitals.

Aquests sabers es presenten en dos subblocs: *Contextos musicals i culturals* i *Elements estructurals i tècnics*.

El bloc 2, *Interpretació i creació*, aborda, en primer lloc, la utilització del llenguatge musical i altres llenguatges per a la improvisació, interpretació i creació, i en segon lloc, la planificació, disseny i implementació de projectes artístics per mitjà de propostes i produccions musicals.

Aquests sabers es presenten en dos subblocs: *Expressió individual i col·lectiva* i *Projectes artístics*.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Contextos musicals i culturals* (relacionats amb la CE2 i CE3):

- Música acadèmica occidental i la seua evolució.
- Les músiques populars urbanes dels segles XX i XXI.
- Música en altres mitjans: teatre, cinema, dansa, publicitat o videojocs.
- Diversitat cultural: música ètnica, música tradicional i patrimoni musical.
- Funció social de la música.
- Funció expressiva de la música.

Sabers Bàsics del Bloc *Percepció i Anàlisi*- Subbloc *Elements estructurals i tècnics* (relacionats amb totes les CE):

- Els paràmetres del so.
- Estratègies d'escolta o visionat d'obres i fragments musicals.
- La pràctica auditiva d'estructures tonals i modals.
- La melodia: característiques i estratègies d'interpretació.
- La modalitat en la música pretonal i en el folklore.
- Els intervals i les escales musicals: anàlisi, organització i capacitat expressiva.
- El fenomen fisicoharmònic, els índexs d'altura, els sistemes d'afinació i el cercle de quintes.
- El transport musical i les seues aplicacions a l'aula.
- Les principals funcions harmòniques en la tonalitat.
- Els acords de tríada, de 7a i de 9a.
- Les estructures harmòniques i les cadències.
- Els enllaços d'acords, les modulacions i les progressions tonals.
- Compassos simples, compostos i d'amalgama.
- Els ritmes irregulars i lliures.
- Les polirítmies i les polimetries.
- Grups de valoració rítmica especial.
- Elements rítmics en la diversitat de folklores.
- La música popular urbana i el ritme.
- La forma musical: unitats estructurals.
- Formes musicals simples i complexes.
- Aplicacions, webs i programes d'edició musical: programari lliure d'edició musical, edició sonora i anàlisi d'enregistraments d'àudio.

- Tècniques i funcionalitats d'edició, creació i anàlisi sonora.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* - Subbloc *Expressió individual i col·lectiva* (relacionats amb les CE2, CE4 i CE5):

- Les indicacions i els termes relatius a dinàmica, agògica i articulació.
- Les grafies tradicionals.
- Introducció a les notacions de la música contemporània.
- Les tècniques de realització escrita de dictats.
- Tècniques d'interpretació per mitjà de la veu, amb acompanyament instrumental o sense: lectura a primera vista, interiorització i memorització d'estructures musicals senzilles tonals i modals.
- Tècniques d'interpretació per mitjà d'instruments: lectura a primera vista, interiorització i memorització d'estructures musicals senzilles tonals i modals.
- El cos com mitjà d'expressió. La percussió corporal.
- Pautes de creació i improvisació de coreografies individuals i grupals.
- Estratègies i tècniques d'improvisació, establides o lliures, sobre esquemes ritmicomelòdics i harmònics.
- Arranjaments musicals: recursos, estratègies didàctiques i context.
- Eines digitals de creació musical per mitjà de la intel·ligència artificial.

Sabers Bàsics del Bloc *Interpretació i Creació* – Projectes Artístics (relacionats amb les CE4 i CE5):

- Fases i criteris de valoració en projectes musicals i interdisciplinaris.
- Àmbits artístics i professionals que intervenen en els projectes i/o en les seues fases.
- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal mitjançant l'ús dels elements del llenguatge musical.
- Recursos digitals i de les TIC i les TAC aplicats a la interpretació, creació i enregistrament.
- Llicències d'ús, autoria i protecció de dades.
- Pautes de comportament en la participació en diferents propostes artístiques.
- Pautes d'atenció, percepció i memòria per a la interpretació.
- Tècniques d'escolta activa. Solidaritat i respecte.
- El control de les emocions en la millora de la interpretació en públic.
- Estratègies de supervisió i resolució de conflictes.
- Implicació en els projectes col·lectius: valoració de processos i resultats.
- Plantejaments ètics i responsables.
- Interacció en xarxes socials.

1.4. Situacions d'Aprenentatge

Les situacions d'aprenentatge relacionen, de manera implícita, el foment de la nostra cultura a partir de la relació amb el context pròxim, i han de garantir la creació de situacions que aproximen l'alumnat al patrimoni cultural més pròxim, a partir del coneixement de manifestacions musicals singulars, intèrprets locals, repertori actual, institucions musicals pròximes, etc.

Per la fisonomia de la nostra matèria, valorarem la introducció d'espais formals i no formals del centre i de l'entorn local per al desenvolupament de les propostes musicals i artístiques i la creació de recursos. De la mateixa manera, l'ampliació de temps afavoreix l'aprenentatge i el diàleg musical de l'alumnat en qualsevol moment per mitjà de l'exposició múltiple a diversos mitjans de comunicació, al maneig d'aplicacions digitals relacionades amb la música i a la creació, visualització i audició de materials i recursos audiovisuals.

En aquest sentit, és fonamental implicar l'alumnat en la conservació del material, equipament i infraestructures escolars de l'aula, a partir de la reflexió de les normes i els valors que subjauen de les seues accions. En aquesta matèria ha de fomentar-se l'ús, maneig i cura de materials i recursos: instruments d'aula, instruments no convencionals, instruments tradicionals o moderns, dispositius electrònics de producció i enregistrament musical i audiovisual, etc. Aquests materials afavoreixen situacions d'aprenentatge pròpies d'una educació del s. XXI.

Així, contemplarem dos tipus de situacions d'aprenentatge:

a) Els que tenen a veure amb la part de l'assignatura on es desenvolupa el Projecte Com Sona l'ESO (CE1, CE2, CE4 i CE5):

Del professorat participant dels diferents instituts:

- Treball sota els paràmetres de la creativitat i la innovació.
- Treball en equip amb altres companys i companyes.
- Situacions d'apropament de la realitat escolar a la societat.
- Interacció entre el professorat de música de 70 instituts i el professorat d'altres àrees.
- Aprenentatges en situacions properes a la realitat.
- Participació en una TROBADA que suposa una motivació per al professorat i l'alumnat en el dia a dia.
- Situacions d'enriquiment personal, social, cultural, artístic i professional.
- Situacions que desenvolupen la capacitat organitzativa en un aspecte que va més enllà de l'ensenyança formal.
- Formes de relació entre professorat i alumnat que suposen un canvi positiu que perdura en l'esdeveniment diari en l'aula.

De l'alumnat:

- Situacions d'aprenentatge a l'aula que generen un entorn de confiança en el que l'alumnat pot expressar-se lliurement sense penalitzar l'error i es generen oportunitats per crear noves propostes. El procés d'improvisació és guiat i va acompanyat de recursos que faciliten la seva realització, especialment en les fases inicials.
- Tot l'alumnat, independentment de la seua formació musical participa, com a cor, en un concert multitudinari, envoltat de 1200 protagonistes del mateix. I ho fa per a altres adolescents, les seues famílies i públic en general
- L'alumnat que cursa estudis musicals fora de l'institut forma una gran banda de música on té cabuda qualsevol tipus d'instrument (instruments de vent, fusta, corda o percussió de conservatori, junt amb altres tradicionals com dolçaines valencianes, gralles catalanes o sacs de Gemecs mallorquins, altres ètnics com Djembés o darbukes i instruments elèctrics com guitarres, baixos elèctrics o sintetitzadors). En els arranjaments de les peces que interpretarem en el concert s'intenta donar cabuda a tots ells. Es tracta d'una agrupació d'al voltant de 125 instrumentistes.
- L'alumnat que estudia dansa de diferents estils o gimnàstica artística participa com a cos de ball en la producció artística.
- Treball conjunt de la gent formada musicalment fora de les aules i l'alumnat que només fan música en Secundària.
- Treball conjunt de la gent formada en dansa fora de les aules i l'alumnat que només fan música en Secundària.
- La majoria de xics i xiques experimenten, per primera vegada en les seues vides, les sensacions que produeix estar damunt de l'escenari, i el fet que són altres els que acudeixin a escoltar-los. El sentiment immediat que esta situació genera en l'adolescència és el de responsabilitat, assumida i compartida junt amb els seus companys i companyes. Enfront d'esta responsabilitat, aporten treball, concentració i camaraderia, així com les ganes de demostrar que saben i poden fer-ho molt bé.
- Al llarg dels dies de la Trobada són espectadors i espectadores de variades actuacions en directe, a més dels assajos i els concerts que realitzen i protagonitzen. Normalment la música la senten a través de reproductors o la televisió. La música i l'art es converteix en un fet directe, viu.
- Participació en una mostra de danses tradicionals realitzades en una plaça de la ciutat que ens acull i on es produeix el primer contacte amb la població.
- Realització d'un "*concert itinerant*" pels carrers de la ciutat que acull la TROBADA, a càrrec de l'alumnat participant, en el que estos es converteixen en un escenari obert, en una aula sense parets on l'alumnat de cada institut pot mostrar les seues propostes musicals tant als seus companys com a tota la ciutadania.
- La Trobada CSE és un magnífic expositor on mostrar el treball del nostre alumnat. Al llarg dels dies que convivim, es creen espais on els instituts

participants poden mostrar el que es cou entre les seues parets: balls, danses, grups de *rock*, *folk* o Big bands.

- Tant el so com les imatges del concert són gravats en directe. Més de 70 micròfons i 8 càmeres de cine per a enregistrar este esdeveniment, deixant constància d'ell en un enregistrament que cada any esperen tots els participants amb ànsia.

Situacions d'aprenentatge facilitadores per aconseguir el Perfil d'Eixida cap a una societat democràtica :

- CSE Potència l'apropament de l'escola a la realitat social i de la societat a la realitat escolar.
- COM SONA l'ESO des del seu naixement ha intentat canalitzar i donar forma a una sèrie d'inquietuds, que d'una altra manera hagueren mort dins de les aules. En esta idea de mostrar i compartir les nostres experiències, ha estat sempre present la intenció de buscar el que per a tots nosaltres és el sentit real de l'art musical, és a dir, fer música amb el nostre alumnat i mostrar-ho a la ciutadania, com un acte col·lectiu de crear, compartir i sobretot millorar des de dins cap a fora, és a dir, de l'experiència sensorial a la teoria, de l'aula al carrer.
- Implicació de la població que acull la TROBADA, que canvia cada any. Hem visitat grans ciutats com Barcelona, Mallorca o València, junt amb pobles més xicotets: Ontinyent, l'Hospitalet de l'Infant, Torrent, Gandesa, Aielo de Malferit, Benicàssim, Carcaixent, Dènia, L'Ametlla de Mar, Morella, Cocentaina, Xàbia, Altea i Castalla. I en cada un d'ells les seues gents i les seues institucions ens han fet sentir com a casa, facilitant-nos tot allò que estava en les seues mans i donant-nos el seu suport i el seu aplaudiment constantment.
- Les famílies també formen part de la TROBADA, donant el seu suport any rere any a este projecte. Són capaços de fer 1000 quilòmetres amb autobús per a poder veure el concert final i donar el seu suport i reconeixement al treball dels seus fills i filles. Se senten molt orgullosos i, any rere any, ens presten tot el seu suport.
- TROBADA és convivència: al llarg de quatre dies de TROBADA, 1500 joves mengen junts, dormen junts, assagen junts, es diverteixen junts... i són tot un exemple de convivència. Mai hi ha hagut cap incident o altercat sinó més bé, tot el contrari. Les autoritats i la gent dels pobles i ciutats on han tingut lloc les diferents trobades, sempre ens han felicitat pel bon comportament de l'alumnat.

b) Els que tenen a veure amb la part de l'assignatura on es desenvolupen sensibilitats i criteris artístics que són fonts d'enriquiment cultural i social (CE1, CE2 i CE3)

- espais i temps en què dur a terme un conjunt d'activitats articulades perquè l'alumnat pugui obtenir uns certs propòsits educatius.
- disseny de transposicions didàctiques amb la finalitat de promoure el desenvolupament de les competències, de manera progressiva i seqüenciada, a partir de la consolidació gradual dels sabers proposats.
- generar situacions que afavorisquen, en la mesura que siga possible, el descobriment autònom i contribuir a la seua adaptació al context particular de cada centre educatiu.
- establir situacions d'aprenentatge diverses, innovadores i personalitzades en què es combinen diferents tipus d'ensenyament dirigits amb processos cooperatius i per mitjà de metodologies actives.
- plantejar aprenentatges en forma de reptes, projectes, investigacions o produccions artístiques que faciliten l'aplicació dels coneixements adquirits de manera individual i col·lectiva i que faciliten la transferència de sabers en relació amb altres matèries.
- fomentar aprenentatges significatius: promovent la lectura, la cerca i la discriminació d'informació en diferents fonts, l'ús d'eines digitals, el joc i l'expressió artística, la interpretació, la improvisació, la creació musical, l'assistència a concerts, les visites a entitats i associacions culturals, i l'assessorament i la presència d'experts i expertes externes a l'aula, compositors i compositoras, lutiers, tècnics de so o músics, entre altres.
- facilitar processos i generar idees a partir de detonants o punts de partida de l'entorn immediat i de la realitat del nostre alumnat que faciliten projectes artístics que incloguen interpretacions i creacions musicals i coreogràfiques, dramatitzacions, *performances* i productes audiovisuals i multidisciplinaris.

1.5. Concreció dels Criteris d'Avaluació de les competències específiques

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 1 (CE1):

- Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals, relacionant-los entre si, i apreciament la riquesa i diversitat del patrimoni musical.
- Elaborar judicis crítics a partir de propostes musicals multidisciplinàries, de manera oral i escrita, i descriure'n els trets característics amb actitud oberta i amb la terminologia adequada.
- Utilitzar la riquesa i la diversitat del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat com a element d'anàlisi i creació de qualsevol proposta musical.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 2 (CE2):

- Interpretar i comparar el significat de diferents representacions gràfiques del so.
- Reconèixer les característiques i els valors d'una proposta musical, amb respecte i sentit crític.

- Experimentar amb els elements i les representacions gràfiques del so, creant nous models i solucions alternatives multidisciplinàries.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 3 (CE3):

- Desconstruir patrons, fórmules i seqüències musicals, analitzant i valorant les estructures i parts, d'acord amb la seua capacitat de manifestar sentiments i idees.
- Emprar diferents patrons, fórmules i seqüències musicals amb la veu, el cos, els instruments o els mitjans tecnològics, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.
- Integrar noves idees, sentiments i emocions en situacions de creació i improvisació de patrons, fórmules i seqüències musicals, a partir de determinats condicionants previs.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 4 (CE4):

- Executar propostes musicals de manera individual i grupal per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals, i adaptar-les als recursos i materials disponibles de manera sostenible.
- Produir propostes musicals i integrar elements sonors diversos que potencien l'autonomia, la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.
- Experimentar, de manera autònoma, amb les possibilitats expressives i comunicatives de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes musicals.

Criteris d'Avaluació de la Competència Específica 5 (CE5):

- Dissenyar projectes artístics i multidisciplinaris partint de l'anàlisi de realitats i problemes del seu entorn, valorant i argumentant motivacions, possibilitats, objectius, processos i resultats.
- Estructurar el procés de desenvolupament del projecte artístic, assumint diferents funcions col·laboratives i integrant els coneixements adquirits en diferents disciplines.
- Generar propostes, solucions i models alternatius mitjançant la reflexió crítica i els recursos tecnològics adaptats a les necessitats del context sociocultural i a les dificultats existents.

I, a més, com a **Competència Transversal que té a veure amb els valors i les actituds:**

- Participar en situacions d'aprenentatge que reforcen la imatge d'un alumnat responsable, solidari, compromès i amb sensibilitat, una imatge maltractada i manipulada en la majoria de mitjans de comunicació, normalment més preocupats pels aspectes negatius de l'educació que pels que realment importen i ens permeten avançar i créixer.
- Participar en situacions d'aprenentatge on la relació professorat-alumnat es fa més fluida, més directa, i això influeix en el desenvolupament diari del curs.
- Participar en situacions d'aprenentatge on se senten protagonistes positius del seu procés d'aprenentatge.
- Participar en situacions d'aprenentatge que produeixen una situació de dependència entre l'alumnat i el professorat totalment ideal i única. L'alumnat confia cegament en les indicacions i en el treball previ del seu professorat mentre que el professorat depèn absolutament de la responsabilitat del seu alumnat, ja que són al cap i a la fi els que donen la cara davant del públic. S'aconsegueix així una admiració i un reconeixement mutu prou inusual que compensa amb escreix l'esforç realitzat.
- Participar en situacions d'aprenentatge que els permet entendre la música, i en general el fet artístic com una cosa viva, directa i del que poden ser partícips.
- Participar en situacions d'aprenentatge que augmenten la seua autoestima.

1.6. Instruments de Recollida d'Informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat

Els instruments de recollida d'informació són variats, per poder aplicar-los a diferents tipus d'activitats i situacions d'aprenentatge. Així, fem ús de:

- Registre d'activitats diàries que impliquen les habilitats, les actituds i els coneixements bàsics que l'alumnat va adquirint. Ho fem a través de l'anotació d'ítems de recollida d'informació en la llibreta del professorat.
- Rúbriques d'avaluació, contemplant l'Autoavaluació, l'Avaluació entre iguals i l'Avaluació del professorat. Per exemple

RÚBRICA D'AVALUACIÓ INDIVIDUAL: PROCÉS D'ENREGISTRAMENT D'AUDIO (1R BATXILLERAT)

GRUP 1	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les gravacions) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en les gravacions però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en les gravacions activament, amb ganes.	9-10 No sols ha participat en les gravacions activament, amb ganes, sinó que a més, s'ha implicat en l'enregistrament i ha liderat el grup	NOTA
C-----, Daniel					
D---, Elena					
E-----, Verónica					
F-----, Carmen					
G-----, Pau					
M-----, Cindy					
O-----, Maria					
S-----, Alicia					
V-----, Carlos					

**RÚBRICA D'AVUACIÓ GRUPAL
PROCÉS D'ENREGISTRAMENT D'AUDIO
1R BATXILLERAT**

GRUP 1	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les gravacions) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en les gravacions però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en les gravacions activament, amb ganes.	9-10 No sols ha participat en les gravacions activament, amb ganes, sinó que a més, s'ha implicat en l'enregistrament i ha liderat el grup	NOTA
C-----, Daniel					
D---, Elena					
E-----, Verónica					
F-----, Carmen					
G-----, Pau					
M-----, Cindy					

O-----, Maria					
S-----, Alicia					
V-----, Carlos					
Nota del resultat final de l'enregistrament d'audio	0-4 El treball no està complet, a pesar de que han tingut temps per fer-lo. El resultat final és pobre. Es nota que no han treballat el suficient.	5-6 El treball no està complet però sols falten les músiques d'ambient. El resultat del que hi ha gravat es pot donar per bo. Es nota que han treballat, encara que podien haver fet més.	7-8 El treball està complet. El resultat final està bé. Es nota que han treballat i han dedicat temps.	9-10 El treball està complet. El resultat final té qualitat. Es nota que han treballat molt i han dedicat el temps necessari.	NOTA
GRUP 1					
GRUP 2					
GRUP 3					

RÚBRICA D'AVAUACIÓ : PROCÉS DE CREACIÓ DANSA I EMOCIONS (1R BATXILLERAT)

MIRIAM	0-4 No s'ha implicat gens (no ha acudit a les classes) o S'ha implicat molt poc i no mereix aprovar aquest apartat	5-6 Ha participat en la creació però no ho ha fet amb massa ganes i havíem d'estar damunt d'ell/a	7-8 Ha participat en la creació activament, amb ganes.	9-10 No sols ha participat en la creació activament, amb ganes, sinó que, a més, ha liderat el grup	NOTA
ALBA					
CRISTINA					
AARÓN					

1r Batxillerat (Grup 1)
RÚBRICA D'AVAUACIÓ GRUPAL TREBALL EMOCIONS
(Avaluen: Julián, Nicolas, Juan i Alejandro)

ITEMS D'AVALUACIÓ**CRITERIS D'AVALUACIÓ**

ACTITUD CORPORAL	Expressió de les emocions amb el cos a través de la Dansa (No Teatralització)
TRIA DE LA MÚSICA	Idoneïtat de la Música amb les emocions treballades
COHERÈNCIA DE LA DANSA AMB LA MÚSICA	Grau d'ajust de la Dansa a la Música
RESULTAT FINAL DE LA DANSA	Tenint en compte: Originalitat, Moviments Coreogràfics, Interaccions, Dinamisme, Canvis d'Intensitat, Canvis de Ritme ...

Grup de	ACTITUD CORPORAL	TRIA DE LA MÚSICA	COHERÈNCIA DE LA DANSA AMB LA MÚSICA	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	Nota
Miriam	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	Excel·lent ☐	
Alba	Notable ☐	Notable ☐	Notable ☐	Notable ☐	
Cristina	Bé ☐	Bé ☐	Bé ☐	Bé ☐	
Aarón	Suficient ☐	Suficient ☐	Suficient ☐	Suficient ☐	

**RÚBRICA D'AVALUACIÓ GRUPAL DANSA
TREBALL EN EQUIP (Avalua grup 4)**

CRITERIS D'AVALUACIÓ	EXCEL·LENT	NOTABLE	BÉ	SUFICIENT
ACTITUD CORPORAL	Tots/es participen activament, centrats/des en el que fan	Al menys ¾ dels estudiants participen activament	Al menys la meitat dels estudiants participen activament	Sols una persona participa activament, centrada en el que fa
QUALITAT DE LA INTERACCIÓ	Tot el grup balla interactuant entre ells/es. Es nota que s'ha fet un treball conjunt i acurat	El grup interactua però els costa mantindre-ho durant tota la dansa	Algunes persones interactuen però no es reflecteix un treball conjunt	Molt poca interacció. No es reflecteix una dansa conjunta. Cadascú es mou com si ballara sol.
RESULTAT FINAL DE LA DANSA	Es nota que ha hagut un bon treball, han tingut en compte la música, han triat allò que volien representar i ho han fet centrats/des i amb decisió. El resultat ha estat espectacular	Han treballat bé, han triat tema, l'han desenvolupat i el resultat ha estat prou bé	Han muntat una dansa que està bé però es nota que no ha hagut un bon aprofitament del temps	No han sabut aprofitar el temps i el resultat és sols passable

GRUPS	ACTITUD CORPORAL	QUALITAT DE LA INTERACCIÓ	RESULTAT FINAL DE LA DANSA	NOTA
GRUP 1	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	EXCEL·LENT ☐	
	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	NOTABLE ☐	
	BÉ ☐	BÉ ☐	BÉ ☐	
	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	SUFICIENT ☐	

GRUP 2	EXCEL·LENT	□	EXCEL·LENT	□	EXCEL·LENT	□
	NOTABLE	□	NOTABLE	□	NOTABLE	□
	BÉ	□	BÉ	□	BÉ	□
	SUFICIENT	□	SUFICIENT	□	SUFICIENT	□
GRUP 3	EXCEL·LENT	□	EXCEL·LENT	□	EXCEL·LENT	□
	NOTABLE	□	NOTABLE	□	NOTABLE	□
	BÉ	□	BÉ	□	BÉ	□
	SUFICIENT	□	SUFICIENT	□	SUFICIENT	□

- Enregistraments en àudio i/o vídeo d'activitats treballades a l'aula i que serveixen tant per a l'alumnat (autoavaluació i valuació entre iguals) com per al professorat (valuació individual i grupal). Es tracta de materials que no es penjen a les xarxes ni es comparteixen amb l'alumnat perquè les valuacions es fan, com activitat, en les sessions de classe.

1.7. Mesures de Resposta Educativa per a la Inclusió

Seguint el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), s'ha d'aconseguir una inclusió efectiva: minimitzant barreres físiques, sensorials, cognitives i culturals que puguin haver-hi quan es duguen a terme les diferents propostes i activitats, tant de materials com d'accés, tenint en compte la diversitat de l'alumnat.

La diversitat a l'aula pot materialitzar-se bàsicament de quatre formes: *diversitat cultural, diversitat d'interessos, diversitat de capacitats i aptituds*, i, presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*.

Des de l'àrea de música s'ha de donar resposta a les necessitats educatives que planteja aquesta diversitat dintre de l'aula. Els materials utilitzats estan dissenyats per oferir possibilitats diversificades, encara que serà el/la professor/a, amb una actitud oberta i receptiva, qui capte aquesta realitat canviant, i ofereix solucions variades i adaptades a cada cas.

Les estratègies per possibilitar una correcta atenció a la diversitat seran les següents:

a) Pel que fa a la *diversitat cultural, diversitat d'interessos i diversitat de capacitats i aptituds*:

-Activitats d'aprenentatge variades i amb gran possibilitat de canvi de rols, de manera que permeti diferents modalitats o vies d'aprenentatge i diferents graus de dificultat.

-Materials didàctics variats i flexibles.

-Diferents maneres d'agrupament d'alumnat, combinant el treball individual amb el treball col·lectiu i amb xicotets grups heterogenis, així com tutoritzacions per parelles.

-La diversitat d'instruments musicals així com de línies musicals, que ofereix el repertori de l'aula, facilitaran solucions a les diferents capacitats tècniques i de coneixements dins d'una mateixa classe.

-Adaptacions curriculars significatives o no significatives en funció de les específiques necessitats de l'alumnat.

-Activitats de reforç i ampliació.

b) Pel que fa a la presència a l'aula d'alumnat amb *algun tipus de diversitat funcional*:

Alumnat amb diversitat funcional auditiva:

Donada la importància del sentit de l'oïda per al desenvolupament de la matèria i en general per a l'educació musical, es proposa:

1. Presa de contacte amb el fenomen sonor, a través de la vibració.
2. Sensacions i efectes produïts per la música a través del sentit del tacte.
3. Desenvolupament psicomotriu i experimentació amb el ritme, com a sensació i velocitats.
4. Timbre. Reconeixement visual dels distints instruments.
5. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes alçades, per mitjà de la major o menor velocitat de vibració.
6. Sensació tàctil, produïda per sons de distintes intensitats, per mitjà de la major o menor amplitud d'ona.
7. S'adaptarà el bloc de continguts, que contempla l'expressió vocal i la pràctica instrumental.

c) Alumnat amb diversitat funcional física:

Aquell alumnat que tinga alguna discapacitat física que els impedisca la pràctica de l'instrument escolar (Flauta dolça Soprano i/o Ukelele), optaran per l'instrumental ORFF, podent ser instrument d'afinació determinada (xilòfons, Metal·lòfons ...) o d'afinació indeterminada (claus, cabasseta, pandero, pandereta, triangle) A més, s'adaptarà el repertori, tant a nivell de pràctica instrumental individual com de les seues funcions dins del conjunt instrumental. En el cas d'alumnat amb diversitats funcionals físiques que els impossibiliten la pràctica dels instruments musicals, se suprimirà el bloc de continguts corresponent a la pràctica instrumental per a desenvolupar la resta dels continguts.

En el Departament de Música comptem, a més, amb mesures més adients a les competències que desenvolupem:

- Assabentar-nos que tothom entén de què estem parlant.
- Plantejar les activitats amb diferents nivells de dificultat, per tal que tothom pugui arribar als mínims exigits per assolir-les.
- Agrupar conscientment a l'alumnat amb persones properes i amb suport del professorat.
- Tindre cura de no cridar i escoltar a altres persones que canten en la mateixa tessitura per tal d'imitar-les i evitar la desafinació i el cantar de gola.
- Contribuir des de la nostra àrea a la millora de la coordinació psicomotriu, tractant que l'alumnat toque amb dues mans i repartint les parts de les interpretacions segons la seua dificultat, de manera que les partícels s'adaptin al nivell de cada alumne o alumna.

- Cadascú/na arriba on pot i valorem el desenvolupament de manera individual, donant molta importància a l'esforç, l'actitud i el comportament.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats d'orientació espacial amb persones i punts de referència.
- Recolzar a l'alumnat que tinga dificultats en general, propiciant la imitació.
- Promoure la desinhibició amb els ulls tancats.
- Fer activitats de treball en parelles, mesclant a l'alumnat per nivell de capacitats, de manera que puguin ajudar-se entre sí.
- Utilitzar tècniques de treball cooperatiu per a les activitats en xicotets grups.
- Tot l'alumnat ha de poder participar en situacions d'aprenentatge que desenvolupen l'Escolta activa, Cantar, Tocar, Ballar, Conèixer els conceptes i els elements de la música corresponents a l'etapa educativa en la que es troben i Reflexionar sobre els objectius i capacitats que es volen aconseguir amb les activitats proposades.
- Tot l'alumnat té dret a conèixer prèviament els ítems d'avaluació exigits per a cada situació d'aprenentatge proposada.

1.8. Quadre Resum de la Concreció Curricular de la matèria *Música*

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	SABERS BÀSICS que tenen a veure amb (vore apartat 1.3.)	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	MESURES D'INCLUSIÓ
CE1: Analitzar de manera autònoma els elements estructurals i tècnics de la música per mitjà de la percepció i la interpretació; valorant la riquesa i la diversitat del patrimoni musical, i desenvolupant el sentit crític i la identitat personal i cultural.	BLOC 1 PERCEPCIÓ I ANÀLISI SB1.1 (CE1 i CE2) Contextos Musicals i Culturals	CE1.1. Identificar els elements estructurals i tècnics de diferents gèneres i estils musicals, relacionant-los entre si, i apreciand la riquesa i diversitat del patrimoni musical.	Registre d'activitats diàries: -Escoltar -Llegir -Escriure -Cantar -Tocar -Ballar -Dramatitzar -Crear	Mesures de Nivell II i III: Adaptacions curriculars i metodològiques que tinguen en compte les dificultats d'aprenentatge (disminuir el nombre d'activitats, permetre més repeticions de les mateixes activitats, donar més temps, simplificar les instruccions, treballar amb diferents nivells de complexitat). Supervisió per part del professorat per a ajudar a
		CE1.2. Elaborar judicis crítics a partir de propostes musicals multidisciplinàries, de manera oral i escrita, i descriure'n els trets característics amb actitud oberta i amb la terminologia adequada.	a través de: -L'observació i anotació d'ítems de recollida d'informació -Rúbriques -Qüestionaris -Enregistraments d'àudio i vídeo	
		CE1.3. Utilitzar la riquesa i la diversitat del patrimoni musical de l'entorn de l'alumnat com a element d'anàlisi i creació de qualsevol proposta musical.	-Escala de valoració -Produccions escrites	
CE2: Distingir les diferents representacions gràfiques del so per mitjà de la sensibilitat auditiva i la capacitat perceptiva, identificant	SB1.2 (CE1, CE2 i CE5) Elements del so i Estructura Musical	CE2.1. Interpretar i comparar el significat de diferents representacions gràfiques del so.	-Escala de valoració -Produccions escrites I tenint en	

<p>característiques, funcions, elements i valors de qualsevol proposta musical.</p>	<p>Estructura musical</p>	<p>CE2.2. Reconèixer les característiques i els valors d'una proposta musical, amb respecte i sentit crític.</p>	<p>Temes en compte: - Avaluació del professorat - Avaluació entre pares - Autoavaluació</p>	<p>a ajudar a planificar-se i a organitzar-se</p> <p>Acompanyament emocional i en habilitats socials</p> <p>Seguiment de l'assistència</p> <p>Seguiment personalitzat del treball escolar</p>
<p>CE3: Identificar i crear diferents patrons, fórmules i seqüències musicals dins de la diversitat de gèneres i estils musicals actuals, analitzant les formes bàsiques d'expressió de sentiments i idees.</p>	<p>BLOC 2 INTERPRETACIÓ I CREACIÓ</p> <p>SB2.1(CE3 i CE4) Expressió Individual i Col·lectiva</p> <p>SB2.2 (CE3, CE4 i CE5) Projectes Artístics</p>	<p>CE3.1. Desconstruir patrons, fórmules i seqüències musicals, analitzant i valorant les estructures i parts, d'acord amb la seua capacitat de manifestar sentiments i idees. Emprar diferents patrons, fórmules i seqüències musicals amb la veu, el cos, els instruments o els mitjans tecnològics, mostrant confiança en les capacitats pròpies i valorant les dels altres.</p>		
<p>CE4: Interpretar de manera autònoma propostes musicals per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals i tecnològics, utilitzant la improvisació i la creativitat i integrant diversos elements sonors.</p>		<p>CE3.2. Integrar noves idees, sentiments i emocions en situacions de creació i improvisació de patrons, fórmules i seqüències musicals, a partir de determinats condicionants previs.</p>	<p>CE3.3 Integrar noves idees, sentiments i emocions en situacions de creació i improvisació de patrons, fórmules i seqüències musicals, a partir de determinats condicionants previs.</p>	
		<p>CE4.1. Executar propostes musicals de manera individual i grupal per mitjà de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals, i adaptar-les als recursos i materials disponibles de manera sostenible.</p>	<p>CE4.2. Produir propostes musicals i integrar elements sonors diversos que potencien l'autonomia, la comunicació, l'empatia i el respecte cap als altres.</p>	<p>CE4.3. Experimentar, de manera autònoma, amb les possibilitats expressives i comunicatives de la veu, els instruments, el cos i els mitjans digitals en la creació de propostes musicals.</p>

<p>CE5: Dissenyar i portar a la pràctica projectes artístics i interdisciplinaris utilitzant els recursos tecnològics disponibles en l'entorn i fomentant la participació i l'experimentació reflexiva i crítica.</p>	<p>CE5.1. Dissenyar projectes artístics i multidisciplinaris partint de l'anàlisi de realitats i problemes del seu entorn, valorant i argumentant motivacions, possibilitats, objectius, processos i resultats.</p>	
	<p>CE5.2 Estructurar el procés de desenvolupament del projecte artístic, assumint diferents funcions col·laboratives i integrant els coneixements adquirits en diferents disciplines.</p>	
	<p>CE5.3 Generar propostes, solucions i models alternatius mitjançant la reflexió crítica i els recursos tecnològics adaptats a les necessitats del context sociocultural i a les dificultats existents.</p>	

9. Esquema de la Programació d'Aula de la matèria *Llenguatge i Pràctica Musical (1r de Batxillerat)* (a completar al llarg del curs)

1ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
		Aula de Música	Setembre: 1ª Sessió		

2ª AVALUACIÓ					
SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVAUACIÓ	ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
		Aula de Música	Novembre:		

3ª AVALUACIÓ

SITUACIONS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVVALUACIÓ	ORGANITZACI Ó DELS ESPAIS	TEMPORALITZACIÓ	RECURSOS I MATERIALS	MESURES INCLUSIVES
		Aula de Música	Març:		